

A Belügyminisztérium elektronikus hírlevele az önkormányzati tisztviselők számára

Önkormányzati

Hírlevél

2017. évi 8. szám

Önkormányzati Hírlevél

Tartalom

Jogszábafigyelő	2
<i>Az Alapvető Jogok Biztosának jelentése a sajátos nevelési igényű gyerekek óvodai neveléséről.....</i>	6
<i>Társminisztériumok tájékoztatói és közleményei .....</i>	26
Figyelemfelhívás az nevelési-oktatási intézményekben működő élelmiszerüzletek, áruautomaták működtetéséről	26
<i>Jelentések, tájékoztatók .....</i>	28
Tájékoztató a parlagfűvel fertőzött területekre vonatkozó bejelentések kezelésének megkönnyítését szolgáló rendszerekről, azok működéséről	28
Új hatósági jogkör a katasztrófavédelemnél.....	30
Megújul a VÉSZ, a katasztrófavédelem ingyenes veszélyhelyzeti alkalmazása	31
Folyamatos fejlesztések a kéményseprés területén.....	32
A VII. TeSzedd! akció	32
<i>Pályázati lehetőségek .....</i>	34
Mini bölcsődék létesítésére szóló pályázat.....	34
Átfogó iskolafejlesztési program indul.....	34
300 millió forint közművelődési érdekeltségnövelő támogatás települési önkormányzatok részére	35
200 millió forint szemléletformálásra a környezettudatosabb lakossági hulladékgyűjtésért.....	36
Megjelent a Közösségi Díj a Hagyományos Termékekért (KDHT) 2017. évi kiírása	37
Egészségügyi fejlesztésre pályázhatnak a Pest megyei önkormányzatok	38
<i>Pályázati hírek.....</i>	39
Több mint ötmilliárd forint jut önkormányzati fejlesztésekre.....	39
Gyermekjóléti és gyermekvédelmi fejlesztésekre 95 milliárd forint jut	40
Újabb 3,2 milliárd forint a Vidékfejlesztési Programban	41
A kormány 250 millió forinttal támogatja az önkormányzati adatszolgáltatás javítását.....	41
Több mint 63 ezer hűtő- és mosógép cseréjére pályáztak az Otthon Melege Programban ...	42

Jogszábfáfigyelő

BELÜGYI ÁGAZAT

A jogszábfá száma és címe: 184/2017. (VII. 5.) Korm. rendelet a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény végrehajtásáról

A jogszábfá lényege: A népmozgalmi adatgyűjtések részletes szabályait is meghatározza és hatályon kívül helyezi a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény végrehajtásáról szóló 170/1993. (XII. 3.) Korm. rendeletet.

Hatálybalépés: 2017. július 13.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi. 109. szám](#), 17511. o. (2017. július 5.)

A jogszábfá száma és címe: 221/2017. (VIII. 7.) Korm. rendelet az elektronikus ügyintézészel kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról

A jogszábfá lényege: Változnak a központi címregiszterről és a címkezelésről szóló 345/2014. (XII. 23.) Korm. rendelet szabályai és hatályon kívül helyezi az állami és önkormányzati nyilvántartások együttműködésének általános szabályairól szóló 2013. évi CCXX. törvény végrehajtásáról szóló 142/2015. (VI. 12.) Korm. rendeletet, az állami és önkormányzati nyilvántartások együttműködésének általános szabályairól szóló 2013. évi CCXX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 28/2015. (VI. 15.) BM rendeletet.

Hatálybalépés: 2017. augusztus 8.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi. 125. szám](#), 18146. o. (2017. augusztus 7.)

A jogszábfá száma és címe: 23/2017. (VIII. 7.) MvM rendelet az anyakönyvi szakvizsgáról

A jogszábfá lényege: Újraszabályozza a szakvizsga szabályait és hatályát veszti az anyakönyvi szakvizsgáról szóló 9/2007. (III. 6.) IRM rendelet.

Hatálybalépés: 2017. augusztus 8.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi. 125. szám](#), 18155. o. (2017. augusztus 7.)

A jogszábfá száma és címe: 230/2017. (VIII. 14.) Korm. rendelet a közszolgálati tisztviselők képesítési előírásairól szóló 29/2012. (III. 7.) Korm. rendelet módosításáról

A jogszábfá lényege: Egyes ágazati képesítési előírások módosítása.

Hatálybalépés: 2017. augusztus 15.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi. 129. szám](#), 18289. o. (2017. augusztus 14.)

EGÉSZSÉGÜGYI ÉS TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI ÁGAZAT

A jogszábfá száma és címe: 16/2017. (VIII. 7.) EMMI rendelet az egészségügyi kártevőirtószerekkel, valamint gázosítószerekkel végzett tevékenység szabályairól

A jogszábfá lényege: Meghatározza a jegyző szilárd és folyékony halmazállapotú irtószerk felhasználásával kapcsolatos feladatait és hatályát veszti az egészségügyi kártevőirtó tevékenységről és az egészségügyi kártevőirtó tevékenység engedélyezésének részletes szabályairól szóló 2/2010. (I. 26.) EüM rendelet.

Hatálybalépés: 2017. augusztus 22.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi. 125. szám](#), 18165. o. (2017. augusztus 7.)

ÉPÍTÉSÜGYI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 191/2017. (VII. 7.) Korm. rendelet a településkép védelméről szóló törvény reklámok közzétételével kapcsolatos rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 104/2017. (IV. 28.) Korm. rendelet módosításáról

A jogszabály lényege: Az 1. § 17. pontjában meghatározottakon túl reklámozónak minősül a központi költségvetésről szóló törvényben nevesített és támogatásban részesített költségvetési szerv és jogi személy, a központi költségvetési törvényben nevesített és támogatásban részesített jogi személytől támogatásban részesülő jogi személy, amennyiben a támogatásának összege az éves bevételeinek a felét eléri. Reklámozónak minősül továbbá akkor is, ha érdekében, illetve nevének, illetve jelképének felhasználásával vagy tevékenységének népszerűsítésével kerül reklám és plakát közzétételre.

Hatálybalépés: 2017. július 15.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi. 111. szám](#), 17578. o. (2017. július 7.)

A jogszabály száma és címe: 207/2017. (VII. 14.) Korm. rendelet a településkép védelméről szóló törvény reklámok közzétételével kapcsolatos rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 104/2017. (IV. 28.) Korm. rendelet módosításáról szóló 191/2017. (VII. 7.) Korm. rendelet módosításáról

A jogszabály lényege: A Tvtv. 11/G. §-ában meghatározott szabályok betartását a reklámhordozó helye szerint illetékes kormányhivatal ellenőrzi. A kormányhivatal ellenőrzését a település közigazgatási területén a közterület-felügyelet segíti.

Mentesül a bírság megfizetése alól a reklámozó, illetve a médiahirdetésifelület-értékesítő, ha az eset összes körülményének mérlegelése alapján megállapítható, hogy a reklám, valamint a plakát elhelyezése nem a reklámozó vagy a médiahirdetésifelület-értékesítő közrehatására vezethető vissza.

Hatálybalépés: 2017. július 14-én
18:00 órakor

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi. 117. szám](#), 17876. o. (2017. július 14.)

A jogszabály száma és címe: 201/2017. (VII. 10.) Korm. rendelet a Paksi Atomerőmű kapacitásának fenntartására irányuló és az azzal kapcsolatos beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról szóló 208/2015. (VII. 23.) Korm. rendelet módosításáról

A jogszabály lényege: A Beruházásokkal összefüggésben településképi véleményezési eljárást nem kell lefolytatni és településképi bejelentési eljárásnak nincs helye.

Hatálybalépés: 2017. július 11.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi. 112. szám](#), 17626. o. (2017. július 10.)

A jogszabály száma és címe: 202/2017. (VII. 10.) Korm. rendelet a Modern Városok Program keretében egyes turisztikai és városfejlesztési célra irányuló beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról

A jogszabály lényege: A Beruházásokkal összefüggésben településképi véleményezési eljárást nem kell lefolytatni és településképi bejelentési eljárásnak nincs helye.

Hatálybalépés: 2017. július 11.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi. 112. szám](#), 17627. o. (2017. július 10.)

A jogszabály száma és címe: 208/2017. (VII. 19.) Korm. rendelet a budapesti Istenszülő elhunyt (Nagyboldogasszony) ortodox székesegyház felújításával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról

A jogszabály lényege: A Beruházással összefüggésben

- a) építészeti-műszaki tervtanácsai véleményt nem kell beszerezni,
- b) településképi véleményezési eljárást nem kell lefolytatni, és
- c) településképi bejelentési eljárásnak nincs helye.

Hatálybalépés: 2017. július 20.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi. 119. szám](#), 17942. o. (2017. július 19.)

A jogszabály száma és címe: 242/2017. (VIII. 28.) Korm. rendelet a Modern Városok Program keretében megvalósuló, az állami repülések céljára szolgáló kecskeméti repülőtér közös (katonai-polgári) felhasználású repülőtérre fejlesztése érdekében szükséges beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról

A jogszabály lényege: A Beruházással összefüggésben

- a) építészeti-műszaki tervtanácsai véleményt nem kell beszerezni,
- b) településképi véleményezési eljárást nem kell lefolytatni, és
- c) településképi bejelentési eljárásnak nincs helye.

Hatálybalépés: 2017. augusztus 29.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi. 136. szám](#), 19346. o. (2017. augusztus 28.)

A jogszabály száma és címe: 218/2017. (VII. 31.) Korm. rendelet egyes kormányrendeletek Magyarország versenyképességének javítása érdekében történő módosításáról

A jogszabály lényege: A villamosenergia-ipari építésügyi engedélyezési eljárásokban kijelölt szakhatóságként a jegyző jár el.

Hatálybalépés: 2017. szeptember 1.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi. 123. szám](#), 18092. o. (2017. július 31.)

FÖLDMŰVELÉSÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet a központi hivatalok felülvizsgálatával és a járási (fővárosi kerületi) hivatalok megerősítésével összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról

A jogszabály lényege: Változtat a mezei őrszolgálat finanszírozási szabályain.

Hatálybalépés: 2017. augusztus 18.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi. 130. szám](#), 18368. o. (2017. augusztus 17.)

KÖZLEKEDÉSI, HÍRKÖZLÉSI ÉS VÍZÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 181/2017. (VII. 5.) Korm. rendelet a vizsgálóállomás engedélyezésének részletes eljárási szabályairól

A jogszabály lényege: A megfelelő pénzügyi helyzet igazolható a települési önkormányzat által vezetett hasonló célú adatbázis adataival is.

Hatálybalépés: 2018. május 20.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi. 109. szám](#), 17501. o. (2017. július 5.)

PÉNZÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 183/2017. (VII. 5.) Korm. rendelet a Szerencsejáték Felügyeletről

A jogszabály lényege: A Kormány szakhatóságként jelöli ki a kártyaterem Szjtv. szerinti engedélyének kiadása iránti eljárásban a kártyaterem helye szerinti települési önkormányzat, a főváros területén a kerületi önkormányzat jegyzőjét.

Hatálybalépés: 2017. július 6.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi. 109. szám](#), 17509. o. (2017. július 5.)

A jogszabály száma és címe: 224/2017. (VIII. 11.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet módosításáról

A jogszabály lényege: A helyi önkormányzatok, nemzetiségi önkormányzatok, társulások és a térségi fejlesztési tanácsok kiadási előirányzatai terhére kötelezettségvállalásra az Áht. 46. § (2) bekezdés szerint kerülhet sor azzal, hogy a december 31-ét követően esedékes fizetési kötelezettségek mértékére az Áht. 36. § (4) bekezdés a) pontja vagy (5a) bekezdése szerinti esetben az ott meghatározottakat kell alkalmazni.

A helyi önkormányzat és az Egészségbiztosítási Alapból finanszírozott helyi önkormányzati költségvetési szervek által folyósított (megelőlegezett) társadalombiztosítási ellátások megtérítendő összegét elkülönítetten, az Áht. 140. § (3) bekezdésében meghatározott támogatással egyidejűleg kell folyósítani.

Hatálybalépés: 2017. augusztus 12.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi. 128. szám](#), 18247. o. (2017. augusztus 11.)

A jogszabály száma és címe: 231/2017. (VIII. 14.) Korm. rendelet a Modern Városok Program megvalósításáról szóló 250/2016. (VIII. 24.) Korm. rendelet módosításáról

A jogszabály lényege: A Kormány és a megyei jogú város önkormányzata között, a megyei jogú város további fejlődése és megújulása érdekében létrejött együttműködési megállapodásokban foglaltak (a továbbiakban: Modern Városok Program) végrehajtását szolgáló, a Miniszterelnökség fejezetében e célra megállapított költségvetési előirányzatot terhelő forrásigényekről rendelkezik.

Hatálybalépés: 2017. augusztus 15.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi. 129. szám](#), 18290. o. (2017. augusztus 14.)

SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKVÉDELMI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 235/2017. (VIII. 18.) Korm. rendelet a szociális és gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátásokkal összefüggő, valamint egyéb kormányrendeletek módosításáról

A jogszabály lényege: A kiskorú gyermek lakóhelye érvénytelenségének megállapításáról vagy fiktív jelzéssel szerepeltetéséről, továbbá a 36. § (4) bekezdésében meghatározott lakóhelye nyilvántartásba vételéről a jegyző, illetve a járási hivatal haladéktalanul értesíti a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározott illetékes család- és gyermekjóléti szolgálatot.

Hatálybalépés: 2017. augusztus 26.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi. 131. szám](#), 18481. o. (2017. augusztus 18.)

Lezárva: 2017. augusztus 30.

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

Az Alapvető Jogok Biztosának jelentése a sajátos nevelési igényű gyerekek óvodai neveléséről

(Jelentése az AJB-494/2017. számú ügyben)

Az eljárás megindítása, előzmények – Sajátos nevelési igényű (SNI), óvodáskorú gyermek szülei fordult hozzám beadvánnyal, mert gyermekeik állapotára is figyelemmel számukra – személyi és tárgyi feltételek hiányában – nem hozzáférhető az óvodai nevelés. A panaszokban foglaltak felvetették a gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való joggal, valamint a fogyatékossgal élők kiemelt védelmével összefüggő visszasság gyanúját. Mindezekre tekintettel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. § (4) bekezdése alapján vizsgálatot indítottam, amelynek keretében tájékoztatást kértem a beadványokban kiemelt óvodák és azok fenntartóinak vezetőitől.

Az érintett alkotmányos jogok és alapelvek:

- A jogállamiság elve és a jogbiztonság követelménye: „Magyarország független demokratikus jogállam.” [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés];
- A gyermekek és a fogyatékossgal élő személyek kiemelt védelme: „Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.” [Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdés];
- A gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való joga: „Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.” [Alaptörvény XVI. Cikk (1) bekezdés].

Alkalmazott jogszabályok:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Nkt.);
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény (a továbbiakban: Mötv.);
- A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ Egyezmény (Magyarországon kihirdette a 2007. évi XCII. törvény (a továbbiakban: CRPD);
- A gyermek jogairól szóló ENSZ Egyezmény (Magyarországon kihirdette az 1991. évi LXIV. törvény);
- A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.);
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet (továbbiakban: 15/2013. EMMI r.);
- A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Oktatási Irányelv);
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: 20/2012. EMMI r.);
- Az Országos Fogyatékossgügyi Programról (2015-2025.) szóló 15/2015. (IV. 7.) OGY határozat (továbbiakban: OFP);
- Az Országos Fogyatékossgügyi Program végrehajtásának 2015-2018. évekre vonatkozó Intézkedési Tervéről szóló 1653/2015. (IX. 14.) Korm. határozat.

A megállapított tényállás

1. Az AJB-494/2017. számú ügyben az édesanya megfogalmazta, hogy az autizmussal élő gyermeke a Jászberényi Maci Alapítványi Óvodába jár, azonban a szakértői bizottság által meghatározott fejlesztéseket nem kapja meg, mivel Jászfényszaru Önkormányzata évek óta nem kötötte meg az óvodával a köznevelési szerződést, amely biztosítaná gyermeke számára a fejlesztéseket. Sérelmesnek tartotta továbbá, hogy az óvodában alkalmazott nevelési mód, a „hideg integráció” megfosztja az autista gyermektől az optimális fejlődés lehetőségét.

1.1. A Jászfényszaru polgármestere válaszában kifejtette, hogy a beadványban foglaltak alaptalanok. A panaszos egyedül neveli három gyermekét, amelyből kettő sajátos nevelési igényű és mind a Maci Alapítványi Óvodába járnak. Véleménye szerint az óvoda mindent megtett annak érdekében, hogy a gyermekek óvodai neveléséhez a megfelelő szakembert megtalálja, de az általánosan tapasztalható szakemberhiány miatt egyszerűen nem tudott megfelelő képzettségű fejlesztő pedagógust alkalmazni. Ezt követően a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Székhelyintézmény Szakértői Bizottsága 2015. április 29-én kelt szakértői véleményében a Maci Alapítványi Óvodát jelölte ki a gyermek óvodai ellátására. Az önkormányzat megállapodás formájában 2015 óta fizeti az SNI gyermekek Maci óvodai óvodáztatásának költségeit.

Az óvoda és a lakóhely között a gyermekek utaztatása 2014. december 1-je és 2016. március 14-e közötti időszakban a Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény Támogató Szolgálatával közreműködésével történt. A Szolgálat túlterheltsége miatt a gyermekek utaztatását 2016. március 15-től pénteki napokon és a szolgálat akadályoztatása esetén az Önkormányzat oldotta meg. Erre a célra az önkormányzat egy FORD Transit V363 Kombi Trend típusú gépjárművet vásárolt közel kilencmillió forint összegben. A kisbusz üzemeltetője Jászfényszaru Város Önkormányzata Gazdasági, Műszaki Ellátó és Szolgáltató Szervezet, az óvodás gyermekek utaztatásához szükséges kísérő személyt Jászfényszaru Város Gondozási Központja biztosítja.

A polgármester kiemelte, hogy a Mötv. 13. § 6. pontja alapján az óvodai ellátás biztosítása az Önkormányzat kötelezően ellátandó feladata. Ezért az autizmus spektrumzavarban szenvedő, a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését az Önkormányzat az Nkt. 74. § (2) bekezdése alapján köznevelési szerződés révén biztosítja 2017. január 1-jétől. A Maci Alapítvány a feladatellátást a fenntartásában működő Maci Alapítványi Óvoda útján vállalta. Az Önkormányzat szakmai álláspontja szerint a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható, sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, fejlesztése a gyakorlatban 2014. december 1-től folyamatosan biztosított volt, függetlenül attól, hogy a megfelelő jogszabályi keretek alkalmazására 2017. január 1-jétől került sor. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Székhelyintézmény Szakértői Bizottságának véleménye 2014 óta nem változott, annak alkalmazására nincs kihatással, hogy a szülő közvetlenül vagy köznevelési szerződés alapján, az Önkormányzat útján veszi igénybe az intézményt.

1.2. A Maci Alapítványi Óvoda vezetője válaszában hivatkozott arra, hogy mind az Óvoda Pedagógiai Programja, mind az Alapító Okirata rögzíti a többi gyerekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését, valamint azoknak a sajátos nevelési igényű gyermekeknek az óvodai ellátását is, akik a többi gyermekkel nem foglalkoztathatók együtt.

Főhítvallásuk az integráció: helyet találni és adni minden kisgyermek számára, függetlenül attól, hogy ép, vagy SNI, autista vagy középsúlyos értelmi fogyatékos, hallás-, látássérült vagy mozgáskorlátozott, kisebbségi vagy többségi. Az intézmény olyan állami feladatot lát el, ami hiánypótló a térségben, 50 km-es körzetből járnak ide sérült gyermekek, akiket semmilyen más intézményben nem fogadnak. A pedagógusok folyamatosan fejlődő szakmai kompetenciával biztosítják a gyermekek előírt fejlesztési óráit, sőt azon felül is számtalan foglalkozás, tevékenység, pl. lovaglás, kutyával megsegített foglalkozás, vízhez szoktatás elérhető óvodában.

Az Óvoda pedagógiai értelemben integrált, befogadó intézménynek minősül. Jelenlegi személyi és infrastrukturális feltételei jónak mondhatóak, ugyanakkor állandó változásban vannak. Óvodai csoportjaik száma öt, melyek közül kettőben részleges, háromban teljes integráció folyik.

A panaszos gyermeke 2014. november 26-a óta jár az óvodába, mert a helyi óvoda nem vállalta az ellátását. A 2015. április 29-én kelt szakértői vélemény szerint a gyermek a többi gyermekkel együtt nevelhető. A gyermek felvételekor pontosan tisztázódott a fogadó csoport.

Véleménye szerint az egyedi, és példaértékű az, amit az Óvoda a három gyermeknek és édesanyjának az elmúlt években és jelenleg is nyújt, miközben az intézménynek nem kötelező feladata a gyerekek ellátása. A panaszos 3 gyermeke közül az egyik teljesen ingyen kapott óvodai ellátást az előző tanévben. Az édesanya egy tanévig önkéntes volt, teljes bizalmát élvezte az Óvodának. Jelenleg az intézménybe járó két gyermek ellátása a gyermekek aktuális állapotának megfelelő, az előírt fejlesztéseket megkapják. Az óvodai tandíjat kezdetektől fogva az önkormányzat fizeti, ezzel lehetővé téve a gyermek megfelelő óvodai ellátását. A gyermek újabb szakértői vizsgálatát azért nem kérték meg korábban, mert az édesanya tudásával, és beleegyezésével történik minden ellátás.

Az óvodavezető 2016 szeptemberében személyes látogatást tett a helyi önkormányzatnál, ahol az aljegyző és az édesanya vett részt a megbeszélésen, ahol tájékoztatta panaszost egyik gyermeke ellátásának vállalási részleteiről. Akkor megszületett az egyezség minden fél között. A 2016/2017-os nevelési év elején részleges integrációs programot is terveztek azért, hogy a gyermek fokozatosan megszokhassa a nagyobb létszámú, más tempójú csoportot. Az elmúlt időszak tapasztalatai alapján az önkormányzat partneri viszonyt ápol az Óvodával, a gyerekek óvodába jutását saját gépjárművükkel biztosítják, ha a támogató szolgálat nem tudja megoldani.

1.3. Az óvodavezető által rendelkezésemre bocsátott iratok alapján az alábbiak tárhatók fel. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottsága a gyermeket 2015. március 20-án vizsgálta, a szakértői vélemény a gyermeknél gyermekkori autizmust állapított meg. Javaslatot tett a többi gyermekkel való együtt neveléséről, kijelölte a Maci Alapítványi Óvodát. Egyben a különleges bánásmód keretében javaslatot tett a gyermek gyógypedagógiai megsegítésére: a rehabilitációs foglalkoztatást tartó személy szakképzettségét logopédus és tanulásban akadályozottak pedagógiája szakos gyógypedagógus tanár, bármely más szakos gyógypedagógus láthatja el, aki autizmus specifikus módszerek alkalmazásában jártas. A foglalkozások időkeretét 11 órában rögzítette, amiből 4 óra gyógypedagógiai megsegítés, 2-2 logopédia és komplex gyógypedagógiai, illetve 7 óra többségi prevenciós foglalkoztatás. Megállapítható, hogy a gyermek óvodai csoportja gyógypedagógiai csoport, ami 8 főből áll, ebből 6 fő autizmus spektrumzavaros, 1 középsúlyosan értelmi fogyatékos és 1 fő enyhén értelmi fogyatékos.

A gyermek heti 2 alkalommal logopédiai foglalkozáson vesz részt, amit logopédusok tartottak, heti két alkalommal vesz részt komplex gyógypedagógiai fejlesztésen, amelyet a nevelési év első felében logopédus gyógypedagógus, a második felében tanulásban akadályozottak pedagógia szakos gyógypedagógus tartott, a többségi prevenciós foglalkozásokat heti 7 óra időtartamban szintén logopédia szakos gyógypedagógus tartotta.

Az Óvoda további, a többi gyermekkel együtt nevelhető három gyermek számára – így a gyermek számára is – akik férőhely hiánya miatt, illetve a tapasztalt magatartási problémák miatt nem kerültek az inkluzív óvodai csoportba, részleges integrációs programot dolgozott ki, amelynek célja az részleges integrált óvodai nevelés biztosítása volt. 2016. október 1-2. hetétől szerdánként e gyermekek részt vettek a szabadidős tevékenységben az udvaron, csütörtökönként pedig meghatározott csoportokban vehettek részt meghatározott foglalkozáson (mozgás, vagy énekzene). További együttnevelésre az alábbi lehetőségek voltak az intézményben: óvodai közös rendezvények, programok, vízhez szoktatás, lovaglás és színházi előadások.

A részleges integrációt 2017. február 9-én kelt feljegyzés szerint eredménytelennek minősítették és megszüntették, ezzel összefüggésben a feljegyzés utal arra, hogy az integrálandó gyermek magatartása az integrálásra kijelölt csoportnál problémákat okozott, a gyermekek féltek tőle, továbbá az óvodai csoportok már eleve túlterheltek sajátos nevelési igényű gyermekekkel, valamint a többségi szülők is elégedetlenségüknek adtak hangot. A köznevelési szerződésben a felek (Óvoda fenntartója és az Önkormányzat) az alábbiakat határozták meg: „I.1. Az Önkormányzat kötelezően ellátandó feladata a Mötv. 13. § 6. pontja alapján az óvodai ellátás biztosítása. Az Önkormányzat az autizmus spektrumzavarban szenvedő, a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kapcsán úgy döntött, hogy az Nkt. 74. § (2) bekezdése alapján az óvodai nevelésükről köznevelési szerződés révén gondoskodik. 4 A Fenntartó a feladat ellátást a fenntartásában működő Maci Alapítványi Óvoda útján látja el. II.1. Óvodai ellátás biztosítása Jászfényszarun lakóhellyel rendelkező, autizmus spektrumzavarban szenvedő, a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermek részére, valamint minden olyan gyermek részére, aki vonatkozásában kötelező felvételre kötelezett a jászfényszarui óvoda és a gyermek sajátos nevelési igényét nem tudja kielégíteni.”

2. Az AJB-1099/2017. számú ügyben az édesapa előadta, hogy a Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Ceglédi Tagintézményének szakértői bizottságának szakértői véleménye szerint gyermeke nem osztályozott mentális retardációban szenved, ezért lakóhelyük szerint kijelölte a tápiógyörgyei Kastélykert Óvodát. Időközben lakóhelyet váltottak, ahol a gyermeket, annak pár órás ott tartózkodását követően a körzeti óvoda (Tahitótfalui Óvodák) nem fogadta, és a szakértői bizottság eljárására irányuló kérelmet sem kívánta aláírni. A kérelmet az óvodavezető utóbb mégis aláírta és lepecsételte, így a szülő benyújtotta azt 2016. november 4-én a Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat budapesti, Dohány utcai intézményéhez a korábbi szakvélemény felülvizsgálatára. A csatolt iratmelléletek alapján a szülő 2016. augusztus 31-én e-mailben felvette a kapcsolatot az új óvoda kijelölése érdekében a Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Dohány utcai intézményével, ahol tájékoztatták, hogy az eljárást a volt lakóhely szerint illetékes szakszolgálatnál kell kezdeményeznie új lakcímének megadásával. Ezt követően, 2016. szeptember 14-én a szülők kezdeményezték a ceglédi szakszolgálat eljárását, amely alapján a szakszolgálat az intézményváltás érdekében a szülői kérelmet továbbította a budapesti Dohány utcai Szakszolgálathoz. A panaszos azt sérelmezte, hogy a Szakszolgálat kérelmének benyújtása óta nem jelölt ki a gyermeke számára új óvodát, valamint a helyi óvoda továbbra sem kívánja fogadni gyermekét.

2.1. A Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat (a továbbiakban: PMPSZ) Budapesti Tagintézménye 1. számú Szakértői Bizottságának (a továbbiakban: Szakértői Bizottság) igazgatója az alábbiakról tájékoztatott.

Az édesanya levele 2016. szeptember 1-jén érkezett meg hozzájuk, melyben kérte, hogy költözés miatt új óvodát jelöljenek ki a gyermeke számára. Korábban a PMPSZ székhelyintézményében vizsgálták a gyermeket, óvodát is kijelöltek számára, de augusztusban Tahitótfaluba költöztek és kérték a váci Cházár András EGYMI kijelölését. Másnap telefonon egyeztettek az édesanyával, megbeszélték, miszerint az anya kéri a székhelyintézményt (Cegléd), hogy a gyermeke anyagát küldjék át a Szakértői Bizottságnak lakcímváltozás miatt. Jelezte, hogy elintézi a lakcímkártyát és beszél a helyi jegyzővel a gyermeke óvodai elhelyezése ügyében. Mivel korábbi szakvélemény nem volt a Szakértői Bizottság birtokában, ezért érhetetlen volt, hogy miért a váci EGYMI-t kéri kijelölni. Majd az édesapa bevitte az albérleti szerződést, hogy igazolja a lakcímet, amely alapján már a Szakértői Bizottság is át tudja kérni Ceglédre az érintett gyermek iratait. A PMPSZ székhelyintézményéből 2016. szeptember 14-én érkezett meg a gyermek korábbi vizsgálati anyaga. Időközben kiderült az is, hogy a szülők szóban elutasítást kaptak a helyi óvoda vezetőjétől, emiatt bizonytalanok a lehetőségeikben, nem tudták milyen intézménybe fogadják a kisfiúkat, egyszer bentlakásos, máskor bejárós intézményt kerestek. A Szakértői Bizottság tájékoztatta a szülőket arról, hogy ha nem találnak rövid időn belül befogadó intézményt, akkor kijelölik a helyi Tahitótfalui Óvodát, mert az intézmény sajátos nevelési igényű gyermekeket integráló óvoda.

A Szakértői Bizottság a 15/2013. EMMI r. 20. § (3) bekezdése alapján járt el. Az érvényes szakértői vélemény szerint a gyermek integrálható, az óvodai alapító okiratban pedig benne van a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, tehát felkészültek az ilyen problémával érkező gyermekek fogadására, bár a telítettségük miatt a Szakértői Bizottság igazgatója nem találta a legmegfelelőbb megoldásnak a kijelölést. Mégis 2016. október 5-én kelt kiegészítő szakértői véleményben a család helyzetének, a gyermek legjobb érdekének szem előtt tartásával, az Nkt. 4. §-ában megfogalmazott aránytalan teher figyelembe vételével, az óvoda vezetőjével és a helyi jegyzővel való beszélgetés után (mely nem volt megnyugtató, mivel nem akarták a gyermek ellátását vállalni) az igazgató döntött a Tahitótfalui Óvodák kijelöléséről.

A Szakértői Bizottság igazgatója kifejtette, hogy az Nkt. 47. §-t figyelembe véve nehéz ilyen helyzetben jó megoldást találni. A Tahitótfalui Óvodák vezetője 2016. október 21-én érkezett levelében kérte, a gyermek felülvizsgálatát és a váci Cházár András EGYMI kijelölését.

Helytelen törvényi hivatkozással halmazottnak írta le a gyermeket, amelyet a szakértői vélemény nem írt le és az intézmény kijelöléséhez sincs jogalapja. Érzelmi érveléssel próbálta igazolni, hogy a gyermek nem az ő ellátása mellett fog fejlődni megfelelően, hanem szerinte 5-6 fős létszámú szegregált intézményben. A leírás szerint a szülő is kéri, hogy a gyermeke szegregált bentlakásos intézménybe kerüljön. A Szakértői Bizottság igazgatójának véleménye szerint azonban sajnos ebben a helyzetben még nehezebb megtalálni a megfelelő intézményi elhelyezést. Más településen a Szakértői Bizottság csak akkor jelölhet ki intézményt, ha az vállalja a gyermek ellátását és ezt írásban nyilatkozza. Az Nkt.-ban nincs kis létszámú csoport/osztály kategória, nincs ilyen intézmény. Szegregált ellátásban valóban létezik kevesebb fővel működő csoport, de a törvény az integrálást, együtt nevelést preferálja, ezért a Szakértői Bizottság is, ha lehetséges, akkor ezt a nevelési módot részesíti előnyben.

A rendelkezésemre bocsátott iratok alapján a gyermek ún. nem osztályozott mentális retardatio miatt a szakértői bizottság véleménye szerint integráltan nevelhető, számára indokolt a logopédiai ellátás és heti 2 óra komplex gyógypedagógiai ellátás. Szakember szükséglet pedig a gyógypedagógus (oligofrénpedagógia, tanulásban akadályozottak pedagógiája szak). A 2016. október 5-ei kiegészítés értelmében kijelölt intézmény a Tahitótfalui Óvodák. Az új kijelölésről a Szakértői Bizottság 2016. október 5-én kelt levelében tájékoztatta a kijelölt intézményt. A kijelölt intézmény pedig 2016. október 13-án kelt levelében a szülőre hivatkozással új szakértői vélemény elkészítésére kérte a szakértői bizottságot az alábbi indokok megjelölésével:

„Az óvodánk alapító okiratában nem szerepel az „enyhe értelmi fogyatékos”, sem a „több fogyatékos együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos.” Abba a csoportba, ahova a kisfiú kerülne, jelenleg van kettő beilleszkedési és tanulási nehézségekkel küzdő kisgyermek (mindkét esetben szakvéleményben megállapított). Egy gyermeknek folyamatban van a szakvéleménye, aki szintén hasonló problémákkal küzd. Nem gondoljuk, hogy a csoport meg tudna birkózni ezen felül még egy halmozottan sérült kisgyermek ellátásával is. Ne tegyük ki a gyereket egy újabb kudarcnak (lásd előző óvodai vélemény) hiszen jelentős fejlődés érhető el egy 5-6 fős létszámú csoportban, egy szegregált intézményben folyamatos hozzáértő, szakszerű gyógypedagógusi jelenléttel. A szülő kéri és el is fogadja, hogy a gyermeke szegregált, bentlakásos intézménybe kerüljön.”

2.2. A Tahitótfalui Közös Önkormányzati Hivatal jegyzőjének válasza szerint a gyermek édesanyja 2016 októberében felkereste a jegyzőt, mivel gyermeke számára a Tahitótfalui Óvodák lett kijelölve és az óvoda nem rendelkezik gyógypedagógus végzettségű dolgozóval, így az óvoda nem tudja kisfia számára biztosítani a megfelelő fejlesztést. Ezt követően felvette a kapcsolatot az óvodavezetővel, aki elmondta, hogy a szakértői vélemény alapján a gyermek speciális neveléséhez szükséges szakképzettségű gyógypedagógussal az óvoda valóban nem rendelkezik. Megpróbáltak megfelelő intézményt találni ezt követően a gyermeknek. Akkor úgy tűnt, hogy a budakalászi Csodabogár Alapítványi Óvoda és Bölcsőde fogadja a gyermeket, amelyre azonban végül nem került sor. A jegyző válaszában utalt arra, hogy a váci Cházár András EGYMI lenne a legmegfelelőbb intézmény a gyermek számára, ahol a gyermek jelenleg várólistán szerepel.

Időközben az önkormányzat az óvodai alapító okirat módosítását előkészítette, és a képviselő-testület döntésének megfelelően 2017. január 1-jétől már az „SNI/A testi érzékszervi, beszéd-fogyatékos, autista, a megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenessége” megjelölés a költségvetési szerv alaptevékenységeként sem szerepel az alapító okiratban. Jelenleg a Tahitótfalui Óvodák fogadja a kisfiút, a vezető segítségével kérték az új intézmény kijelölését.

A vizsgálat során munkatársam útján 2017 májusában rövid úton tájékoztatást kértem a jegyzőtől a kisfiú aktuális ellátási helyéről. A kapott tájékoztatás szerint a gyermek a Tahitótfalui Óvodákba jár, a szülő kapott befogadó nyilatkozatot a váci Cházár András EGYMI-től, ahol 2017 szeptemberétől fogadják, a szakértői bizottsági kijelölés még nincs.

2.3. A rendelkezésemre bocsátott iratok alapján a gyermek óvodai jogviszonya 2016. november 11-étől jött létre. Az óvoda vezetője 2017 januárjában a gyermekkel kapcsolatos óvodai problémákat jelezte a jegyző felé, miszerint a gyermek a csoportfoglalkozásokon nem vesz részt, mert zavarja a többi gyermek hangossága, az óvodai közös programokon (pl. bábszínház) sem vesz részt, ilyenkor „igyekeznek” számára felügyeletet biztosítani.

A gyermek csoportba való beilleszkedését sem minősítette zavartalannak, a többi gyermekeket ért sérelmek miatt a többi szülő is kifogással élt. A gyermek szülei az óvodával szemben aggályokat vagy problémát nem jeleztek.

3. Az AJB-1611/2017. számú ügyben egy 5 és fél éves örökbefogadott, szívrendellenességgel született (fallot-tetralógia), enyhén értelmi fogyatékos kisgyermek édesanyja kérte segítségemet. A gyermek 2016. szeptembertől előzetes egyeztetést követően kezdett járni a Beszélj Velem Alapítványi Óvodába, ahol a korábbi tájékoztatás ellenére, havi befizetést kellett panaszosnak teljesítenie, hogy a gyermeke megkapja a megfelelő fejlesztést és ellátást. Miután azonban a gyermek 2016 októberében az óvodában nem kapta meg a naponta háromszor szedendő orvossága aktuális adagját, az anya azonnal kivette az óvodából. Ezzel összefüggésben további érdemi dokumentumok nem álltak a rendelkezésemre.

A panaszos újabb óvodát keresett gyermekének, így esett a választása a lakóhely szerinti Dió Óvodára. Az óvodát tájékoztatta arról, hogy a gyermek integrálható, azonban a szakértői szakvélemény készítése még folyamatban van. Az óvoda vezetősége szóban arról tájékoztatta panaszost, hogy felveszik ugyan a gyermeket, azonban minden nap délben el kell vinnie, amit a szülő nem tudott vállalni. 2016. december 1-jén e-mailt írt a helyi jegyzőnek, hogy segítsen óvodát keresni gyermeke részére. 2017. január 23-án e-mailben a jegyző kérte, hogy panaszos keresse fel a Dió Óvodát, ahol a vezető elutasította a gyermek felvételi kérelmét arra hivatkozással, hogy a gyermek nem rendelkezik integrálható minősítéssel. A szakértői vélemény 2017. február 1-jén a Dió Óvodát kijelölte a gyermek részére. A panaszos ekkor az elmondása szerint felhívta az óvodát, hogy személyesen megkeresné őket a gyermek felvételének rendezése végett. Azonban azt a tájékoztatást kapta, hogy kizárólag a jegyzővel van lehetősége rendezni ügyét, ugyanis kérelme a jegyző döntési kompetenciájába tartozik.

3.1. Diósd Város Önkormányzatának jegyzője megkeresésemre az alábbi tájékoztatást adta. A PMPSZ Szakértői Bizottságától 2016. október 11-én érkezett szakértői véleményben foglaltak alapján a gyermek sajátos nevelési igényű, különleges bánásmódot, kiemelt figyelmet igényel, óvodai nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai oktatási-nevelési intézményben történjen, melyre a szülő választása és a befogadó nyilatkozat alapján a Kipp-kopp Óvoda lett kijelölve.

A jegyző hivatkozott az Nkt. 47. §-ára, miszerint a sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdve, hogy jogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani. A szülő választja ki a sajátos nevelési igényű tanuló számára megfelelő ellátást nyújtó nevelési-oktatási intézményt az illetékes szakértői bizottság szakértői véleménye alapján, a szülő és a gyermek igényeinek, lehetőségeinek figyelembevételével.

A Diósd Dió Óvoda megbízott intézményvezetője a törvényben és a szakértői véleményben foglaltaknak megfelelően alakította ki álláspontját, lévén hogy az intézmény egy integráló óvoda, nem gyógypedagógiai intézmény, amelyről a szülő tájékoztatása megtörtént. A szülő ezt követően fordult a Diósd Polgármesteri Hivatalhoz óvodakijelölés kapcsán. A polgármesteri hivatalhoz a Szakértői Bizottság 2017. február 1-jén kelt kiegészítő szakértői véleménye hivatalos úton nem érkezett meg, azt 2017. február 8-án az édesanya jutatta el, amelynek alapján, az abban foglaltaknak megfelelően jártak el. A kijelölt intézmény a Diósd Dió óvoda, melyről a szülő értesítése hivatalos úton megtörtént. Az anya az értesítést követően gyermekét beíratta az óvodába, a gyermek jelenleg is ott veszi igénybe az óvodai ellátást.

3.2. A rendelkezésekre bocsátott, 2016 márciusában kelt szakértői véleményben foglaltak szerint, „a gyermek óvodai nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, óvodai csoportban történjen.” Kijelölt intézmény 2016 augusztusáig a Biatorbágyi Korai Fejlesztő Központ, szeptembertől a szülő választása és befogadó nyilatkozata alapján a Kipp-kopp Óvoda (Budapest). Az előző szakértői véleményt a PMPSZ 1. számú Szakértői Bizottsága kiegészítette, amelyben rögzítette, hogy a gyermek integráltan nevelhető, és intézményként kijelölte a diósdai Dió Óvodát 2017. február 1-jén kelt Kiegészítésében.

4. Az AJB-1823/2017. számú ügyben a panaszos gyermekét a szakértői bizottság 2014. szeptemberben sajátos nevelési igényűnek minősítette autizmus spektrumzavar miatt.

2015. márciusban kelt szakértői vélemény kiegészítésében a szakértői bizottság a gyermeket felmentette a tankötelezettség alól a 2015/2016-os tanévre, és további egy év óvodai nevelését javasolták. A szakértői véleményben a Börfestő Óvodát jelölték ki, ahol a gyermek autizmus-specifikus fejlesztésben részesült. A fejlesztés 2015 végén megszűnt, mert az intézmény nem rendelkezett a pedagógus foglalkoztatásához szükséges anyagi forrásokkal. A fejlesztés mellett a gyermek rövid ideig részesült logopédiai és mozgásfejlesztésben. A panaszos édesanyja az intézményvezetőjéhez, az önkormányzathoz és az EGYMI-hez is fordult, de érdemi segítséget azonban nem kapott. Az óvodai alapító okiratban foglaltak alapján ellátja a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint az integráltan nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekeket. Megkeresésemre a Klebelsberg Központ elnöke arról tájékoztatót, hogy a gyermek számára kijelölt óvodában 2015. szeptember 1-jétől 2015. november 16-ig csoportos foglalkozás keretében kapott fejlesztést. A 2015. november 17-től 2016. február 12-ig terjedő időszakban egy távozó gyógypedagógus miatt felfüggesztették az óvodai ellátást. Gyógypedagógusi munkaerő átcsoportosítással, 2016. február 15-től panaszos gyermeke ellátását ismét biztosították. A panaszolt körülmények későbbi megelőzése érdekében az Intézmény vezetője gyógypedagógusi státusz bővítésre nyújtott be kérelmet a fenntartóhoz; 5 álláshely meghirdetését engedélyezték még abban a tanévben.

A mellékletként megküldött iratokból kitűnik, hogy a KLIK Budapesti IV. Tankerületének igazgatója 2015. októberben az Újpesti Általános Iskola és EGYMI vezetőjétől a feladatellátás olyan irányú átszervezését kérte, mely szerint elsődlegesen az állami fenntartásban lévő iskolákban jelentkezők igényeit fedjék le. Az EGYMI vezetője arról tájékoztatta a tankerületi igazgatót, hogy az átszervezés csak pillanatnyilag oldaná meg a helyzetet, a beérkező szakvélemények száma napról napra nő. A 2015. november 15-től tervezett átszervezés következtében ugyan ellátnák az összes általános és középiskolát, és az előjegyzésbe vett általános iskolás tanulók ellátása is megkezdődne (munkatársaik a kötelező óráikon felül, túlórában tudják a feladatot megoldani), több óvoda – összesen 26 gyermek – ellátása azonban megszűnne, és csak a logopédiai valamint a mozgásfejlesztés valósulna meg. Az intézményvezető egyben hangsúlyozta a gyermekek érdekeit, miszerint többüknek évek óta folyik a fejlesztése, és annak megszüntetése esetükben hátrányokkal, visszaesésekkel járna. Véleménye szerint a probléma – fővárosi szinten – az EGYMI-ben dolgozó munkatársak átszervezésével, átcsoportosításával oldható meg, vagy a státuszszámok bővítésével.

Az átszervezésről szóló tankerületi igazgatói utasítás megvalósítása érdekében az intézmény vezetője a következő intézkedéseket hozta: a két távozó munkatárs helyére egy főt tudtak alkalmazni, az állást meghirdették. A kerület óvodáiban túlóra keretében ellátott gyermekek fejlesztését határozatlan ideig felfüggesztették annak érdekében, hogy az ott felszabaduló munkatársak a távozó munkatársak iskolai óráit is át tudják venni túlórában.

Az előjegyzett gyermekek (35 fő) ellátását túlórában sem tudták biztosítani, ahhoz 5 fő győgyopedagógusra volt szükségük.

A panaszos elmondta, hogy az ombudsmani megkeresés hatására gyors intézkedéseket követően biztosították a fejlesztést gyermekének, aki 2016. szeptember óta alapítványi fenntartású iskolába jár, a körzeti iskola ugyanis nem tudta volna számára a megfelelő fejlesztést biztosítani.

A vizsgálat megállapításai

I. A hatáskör tekintetében

A feladat- és hatáskörömet, valamint ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságaimat az Ajbt. határozza meg. A törvény 18. § (1) bekezdése szerint az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint hatóság (ideértve a közszolgáltatást végző szervet is) tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár, feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát – már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Továbbá az Ajbt. 1. § (2) bekezdés a) pontja szerint a biztos – különösen hivatalból indított eljárások lefolytatásával – megkülönböztetett figyelmet fordít a gyermekek jogainak védelmére.

Az Ajbt. 1. § (3) bekezdése alapján a biztos tevékenysége során – különösen hivatalból indított eljárások lefolytatásával – megkülönböztetett figyelmet fordít a 2007. évi XCII. törvénnyel kihirdetett, a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezmény végrehajtásának segítésére, védelmére és ellenőrzésére.

Az Nkt. 1. § (2) bekezdésében rögzíti, hogy a köznevelés közszolgálat, és amelynek általános kereteit és garanciáit az állam biztosítja. Az óvodai ellátás biztosítása a Mötv. 23. § (5) bekezdése alapján a helyi önkormányzat feladata. Ezzel összhangban mondja ki az Nkt. 74. § (1) bekezdése, hogy az állam gondoskodik – az óvodai nevelés, nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével – a köznevelési alapfeladatok ellátásáról. Az Nkt. 74. § (2) bekezdés értelmében pedig az óvodai nevelésről a települési önkormányzat intézmény alapítása és fenntartása, vagy köznevelési szerződés révén gondoskodik.

A fentiek alapján tehát az óvoda közszolgáltatást végző szervek közé sorolható, így az ombudsman vizsgálati jogosultsága az érintett intézményekre, fenntartókra egyértelműen kiterjed.

II. Az érintett alapvető jogok és elvek tekintetében

Az alapvető jogok biztosá egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggésrendszer feltárása során autonóm, objektív és neutrális módon, kizárólag alapjogi érvek felsorakoztatásával és összevetésével tesz eleget mandátumának. Az ombudsmanintézmény megalakulása óta az országgyűlési biztos következetesen, zsinórmértékként támaszkodott az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal és az alapjogok tartalmával kapcsolatos elvi megállapításaira, valamint – az ombudsmani jogvédelem speciális vonásainak megfelelően – alkalmazta az alapjog-korlátozás alkotmányosságát megítélni hivatott alapjogi teszteket.

Az Alkotmánybíróság a 22/2012. (V. 11.) AB határozatában arra mutatott rá, hogy „az előző Alkotmány és az Alaptörvény egyes rendelkezései tartalmi egyezősége esetén éppen nem a korábbi alkotmánybírósági döntésben megjelenő jogelvek átvételét, hanem azok figyelmen kívül hagyását kell indokolni”.

Ugyanakkor a testület a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatának indokolása során azt emelte ki, hogy az adott határozatban vizsgált törvényi rendelkezések esetében már az Alaptörvény negyedik módosítása alapján jár el a korábbi alkotmánybíróági határozatokban foglaltak felhasználhatóságát illetően. A testület ennek kapcsán elvi érveléssel mondta ki azt, hogy „*az Alkotmánybíróság a hatályát veszített alkotmánybíróági határozat forrásként megjelölésével, a lényegi, az adott ügyben felmerülő alkotmányossági kérdés eldöntéséhez szükséges mértékű és terjedelmű tartalmi vagy szövegszerű megjelenítéssel hivatkozhatja vagy idézheti a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket. Az indokolásnak és alkotmányjogi forrásainak ugyanis a demokratikus jogállamban mindenki számára megismerhetőnek, ellenőrizhetőnek kell lennie, a jogbiztonság igénye az, hogy a döntési megfontolások átláthatóak, követhetőek legyenek. A nyilvános érvelés a döntés indoklásának létalapja. A korábbi határozatokban kifejtett érvek felhasználhatóságát az Alkotmánybíróság mindig esetről esetre, a konkrét ügy kontextusában vizsgálja.*”

Ha összevetjük az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében, az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében foglaltakat a korábbi Alkotmány 2. § (1) bekezdésének, 67. § (1) bekezdésének szövegével, akkor abból az állapítható meg, hogy a jelen vizsgálat tárgyát képező jogállamiság elve, valamint a gyermekek gondoskodáshoz és védelemhez való joga tekintetében nem hoz olyan változást az Alaptörvény szövege, mely a korábbi alkotmánybíróági gyakorlat elvetését, tartalmi átértékelését alátámasztaná. Így elvi megállapításaim megfogalmazása, az alapjogok és az alkotmányos elvek értelmezése során – ellenkező tartalmú alkotmánybíróági döntés megszületéséig – irányadónak tekintem az Alkotmánybíróság által mind az Alaptörvény hatályba lépését megelőzően, mind az azt követően meghozott határozataiban, azok indokolásában kifejtett megállapításokat, következtetéseket. Kiemelendő, hogy az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdése tartalmazza, hogy Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

1. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerint Magyarország független, demokratikus jogállam. Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott, hogy a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság.

Az Alkotmánybíróság a 30/2012. (VI. 27.) AB határozatában kimondta, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése és az Alkotmány 2. § (1) bekezdése azonosan deklarálja a jogállami klauzulát, tehát az eddig kialakított alkotmánybíróági gyakorlat továbbra is relevánsnak tekintendő. Az Alkotmánybíróság szerint a jogbiztonság az állam kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára.

Az irányadó alkotmánybíróági tézis szerint a jogállamiság elvéből folyó követelmény a közhatalom, a közigazgatás törvény alá rendeltsége: a közhatalommal rendelkező szervek a jog által megállapított működési rendben, a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki tevékenységüket.

Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a kiszámíthatóság – beleértve az egységes jogalkalmazást – és az eljárási garanciák biztosítása szorosan összekapcsolódik az egyes alanyi alapjogok, szabadságjogok védelmével, mintegy kölcsönösen feltételezik egymást. Az alapjogok valódi érvényesülését képes kiüresíteni, megbénítani (azaz komolyan befolyásolni) a szabályozás vagy a jogalkalmazás hibáiból, zavarából adódó kiszámíthatatlanság, az eljárásra vonatkozó garanciális szabályok félre tétele, figyelmen kívül hagyása.

Mindebből az is következik, hogy jogállamot csak jogállami eszközökkel lehet szolgálni, az egyes jogsértésekre csak jogállami módon, a jogszabályi rendelkezések, az eljárási garanciák maradéktalan betartása mellett, az arra feljogosított szerveknek kell választ adnia.

2. A gyermek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz való jogát az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése rögzíti. A gyermeket főszabályként minden olyan alapvető jog megillet, mint bármely más embert, de ahhoz, hogy a jogok teljességével képes legyen élni, biztosítani kell számára az életkorának megfelelő minden feltételt a felnőtté váláshoz. Erre tekintettel kifejezetten a gyermekek jogaként rögzíti a törvény a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemre és gondoskodásra való jogot.

E védelemre és gondoskodásra a gyermek mindenkiel szemben igényt tarthat. Így a gyermek szülei, családja, az állam és a társadalom valamennyi tagja is köteles a gyermek jogait tiszteletben tartani, és a társadalom fennmaradásának zálogaként biztosítani számára a megfelelő fejlődéséhez szükséges feltételeket. A gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való joga az állam köteleességét alapozza meg a gyermek személyiségfejlődése intézményes védelmére. A gyermek, mint az alapjogok alanya oldalán az életkorból adódó hátrányokat az állam oldaláról az az intézményvédelmi kötelezettség egyenlíti ki, hogy aktívan kell cselekednie a gyermekek alapvető jogainak előmozdítása, érvényesülése és védelme érdekében.

3. Az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdése értelmében Magyarországnak a nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítani kell a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját. Jelen esetben a kettős szükségletű, azaz a különleges és speciális szükségletet egyidejűleg mutató gyermekek ellátásával, illetve gyermekpszichiátriai és gyermekaddiktológiai ellátással összefüggő komplex területen a magyar jogi szabályozásnak és gyakorlatnak meg kell felelnie mind a Gyermekjogi Egyezmény, mind pedig a CRPD által felállított, illetve a Gyermekjogi Bizottság és a CRPD Bizottság által jelzett kötelezettségeknek. Ebbe nemcsak az tartozik bele értelemszerűen, hogy a jogrendszerben nem maradhatnak olyan szabályok, amelyek nem egyeztethetőek össze az Egyezmény, illetve a CRPD rendelkezéseivel, hanem az is, hogy ahol szükséges, ott a jogalkotó érdemi és hatékony lépéseket tegyen a hiányzó szabályozás megalkotása, valamint az Egyezmény, illetve a CRPD rendelkezéseivel ellentétes gyakorlat felszámolása, megváltoztatása érdekében.

3.1 A Gyermekjogi Egyezmény preambuluma rögzíti, hogy a gyermeknek, figyelemmel fizikai és szellemi érettségének hiányára, különös védelemre és gondozásra van szüksége, nevezetesen megfelelő jogi védelemre, születése előtt és születése után egyaránt. Az Egyezmény 1991-től a magyar belső jog része, részes államaként Magyarország kötelezettséget vállalt a gyermekkel foglalkozó és védelmét biztosító intézmények létesítésre, ezen intézményekben a jogszabályoknak megfelelő szakmai létszám, szakértelem, biztonság, az egészséges környezetet biztosítására. Az Egyezmény minden gyermekekkel kapcsolatba kerülő intézményt és hatóságot a gyermek legjobb érdekének megfelelő eljárásra, döntésre kötelez.

Az Egyezmény 18. cikke értelmében a részes államok kötelezettsége elismerni, hogy a felelősség a gyermek neveléséért és fejlődésének biztosításáért elsősorban a szülőkre hárul. Így segítséget kell nyújtaniuk a gyermek szüleinek a gyermek nevelésével kapcsolatban rájuk háruló felelősség gyakorlásához, gondoskodniuk kell a gyermekjóléti intézmények, szolgálatok létrehozásáról.

3.2 A CRPD preambuluma szerint a részes államok elismerik, hogy bárkinek a fogyatékoság alapján történő hátrányos megkülönböztetése az emberi személy veleszületett méltóságának és értékének megsértése. A részes államok kötelezettséget vállaltak, hogy meghoznak minden megfelelő jogalkotási, közigazgatási és egyéb intézkedést az Egyezményben foglalt jogok végrehajtása érdekében; megtesznek minden megfelelő intézkedést. Ideértve a jogalkotási lépéseket a fogyatékosággal élő személyek hátrányos megkülönböztetését tartalmazó törvények, rendelkezések, szokások és gyakorlat módosítása vagy eltörlése érdekében; kutatásokat és fejlesztéseket valósítanak meg. A CRPD 7. cikk 1. és 2. pontja értelmében a részes államok minden szükséges intézkedést meghoznak, hogy a fogyatékosággal élő gyermekek számára más gyermekekkel azonos alapon biztosítsák valamennyi emberi jog és alapvető szabadság teljes körű gyakorlását. Minden, a fogyatékosággal élő gyermekekkel kapcsolatos intézkedés során elsődlegesen a gyermek legfőbb érdekeit kell figyelembe venni.

4. Az Alaptörvény XV. cikk (4) bekezdése szerint Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti. Az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdése rögzíti, hogy Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékosággal élőket. Az Alaptörvény tehát az időseket és a fogyatékosággal élőket gondoskodásra szoruló és külön védelmet igénylő csoportként emeli ki. Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében rögzített a hátrányos megkülönböztetés általános tilalma alóli kivételt jelent az Alaptörvény idézett rendelkezése, amelyek alapján Magyarország az esélyegyenlőtlenségek kiküszöbölését célzó intézkedéseket is tesz. E rendelkezés értelmében az egyenlőség tartalmi megvalósulását szolgáló, az esélyegyenlőtlenség felszámolása érdekében tett pozitív megkülönböztetés megengedett. Az esélyegyenlőség elősegítése az állam részéről egy jogi lehetőséget biztosít, ugyanakkor bizonyos, valamely tulajdonságuk (pl. életkor, betegség, testi fogyatékoság) okán sajátos, kiszolgáltatottabb helyzetük miatt objektíve hátrányba kerülő személyek csoportjainál az állami beavatkozás nem fakultatív feladat: az állam köteles hatékony lépéseket tenni az eredendően, súlyosan egyenlőtlen helyzet felszámolására. Az alkotmánybíróági gyakorlat szerint az állam szabadságot élvez abban, hogy milyen módon, milyen jogi, normatív és anyagi eszközökkel teljesíti az esélyegyenlőség előmozdítására vonatkozó alkotmányos kötelezettségét, mint államcél: e körben mérlegelni lehet az eszközök megválasztásában az állam teherbíró képességét.

Rá kell mutatni arra, hogy az előnyben részesítés követelménye a társadalom valamennyi területén érvényesítendő elv, amelynek értelmében fogyatékos személyt nem érhet hátrányos megkülönböztetés, nem részesülhet rá nézve sérelmes elbírálásban, kirekesztésben, fogyatékosága miatt nem lehet korlátozott a más emberek számára elérhető közjavakhoz való hozzáférésben. Miután a fogyatékos személyek az őket mindenki mással egyenlően megillető jogaikkal állapotukból fakadóan kevésbé tudnak élni, számos akadállyal kénytelenek szembesülni társadalmi életük és joggyakorlásuk során, ezért indokolt, hogy előnyben részesüljenek. Az egyenlő esélyű hozzáférés elve azt jelenti, hogy a fogyatékos emberek a többségi társadalom tagjaival azonos minőségben és mennyiségben tudják igénybe venni a közszolgáltatásokat. Ehhez pedig a közszolgáltatásokat a fogyatékos személyek különböző csoportjai eltérő szükségleteire figyelemmel kell megszervezni.

Az Alaptörvény a pozitív diszkriminációt, mint esélyegyenlőtlenségek kiküszöbölését szolgáló intézkedéseket, állami feladatként határozza meg. Ebből egyértelműen következik, hogy a pozitív diszkrimináció meghatározott formájára alanyi jogként hivatkozni nem lehet, arra alkotmányosan követelés, vagy igény nem alapítható.

Az Alaptörvény konkrét intézkedéseket ugyanakkor nem határoz meg, ennek alapján a jogalkotó az alkotmányos keretek között szabadon válogathat az esélyegyenlőség előmozdítására alkalmas eszközök között. Ezen eszközök lehetnek a jog eszközei, arra alkalmas normarendszerrel, pl. az ágazati jogszabályok így a közoktatás is. Nem elég azonban az előnyben részesítés követelményeit a jog eszközeivel meghatározni, hanem azok tényleges érvényesülésének feltételeit is biztosítani kell a jogalkalmazó szervek részéről.

A hátrányos megkülönböztetés tilalma és az esélyegyenlőség előmozdítása az állam számára eltérő jellegű, de szorosan összekapcsolódó feladatot jelent. A jogegyenlőség megteremtése, az egyenlő méltóságú személyként kezelés biztosítása elsődleges állami kötelezettség, míg az esélyegyenlőség elősegítése az állam részéről egy jogi lehetőséget biztosít. Lehetőséget, ugyanakkor bizonyos, valamely tulajdonságuk miatti sajátos, kiszolgáltatottabb helyzetük miatt objektíve hátrányba kerülő személyek csoportjainál az állami beavatkozás nem fakultatív feladat: az állam itt köteles hatékony lépéseket tenni az eredendően és súlyosan egyenlőtlen helyzet felszámolására. A speciális, objektíve hátrányos helyzetben lévő jogalanyok számára ugyanis csak az esélyegyenlőtlenség kiküszöbölését célzó állami kötelezettségvállalás, többletjogok biztosítása teremthet lehetőséget az egyenlő esélyekre. Így tehát a fogyatékossgal élő személyek valódi esélyegyenlőségének megteremtése elsősorban hosszú távú, fokozatos, illetve folyamatos és következetes feladatként írható le a jogalkotás és a jogalkalmazás valamennyi szereplője számára.

III. Az ügy érdemében

1. Az integrált óvodai nevelés biztosításáért felelős szerv

A jogi szabályozás kapcsán kiindulópontként rögzíthető, hogy az Nkt. 4. § 13. és 25. pontjai alapján a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, akik különleges bánásmódot igényelnek, és akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási) zavarral küzdenek. Az Nkt. 47. § (1)-(3) bekezdései alapján a sajátos nevelési igényű gyermeknek joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. Az ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani. Az érintett gyermekek óvodai nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, vagy a többi gyermekkel részben vagy egészben együtt, azonos óvodai csoportban történhet. Fontos rámutatni, hogy az Nkt. 96. § (7) bekezdése értelmében ahol jogszabály az óvodai nevelésben részt vevő fogyatékossgal élő gyermek részére kedvezményt, juttatást, jogosultságot, kötelezettséget állapít meg e fogalom alatt a sajátos nevelési igényű gyermeket kell érteni. Amint azt már az AJB-343/2015. számú jelentésemben is rögzítettem, az Nkt. 74. § (1) bekezdése egyértelműen rögzíti, hogy az állam gondoskodik – az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével – a köznevelési alapfeladatok ellátásáról. Ebből pedig egyértelműen kitűnik az, hogy a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének biztosítása önkormányzati feladat. Az Nkt. 74. § (2) bekezdése értelmében pedig az óvodai nevelésről és a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai neveléséről a települési önkormányzat vagy társulása intézmény alapítása és fenntartása vagy köznevelési szerződés révén gondoskodik.

1.1 Az AJB-494/2017. számú ügyben az integráltan nevelhető gyermek ellátását Jászfényszaru önkormányzata saját óvodájában nem biztosította, a panaszos gyermekét ezért alapítványi óvoda látja el 2014. november vége óta. Amint azt az Nkt. 74. § (2) bekezdése rögzíti, az integrált óvodai nevelést az önkormányzat saját intézményével, vagy társulásának intézményével illetve köznevelési szerződés keretében biztosíthatja. Az önkormányzat ugyanakkor csak 2017. január 1-ével kötött az Óvoda fenntartójával köznevelési szerződést, bár az Nkt. fent hivatkozott szakasza értelmében az integrált nevelést, így annak feltételeit is az igényjogosultság megállapításától kezdve biztosítani kellett volna az Nkt. által rögzítettek szerint.

1.2 Az AJB-1099/2017. számú ügyben feltárt tényállás szerint az önkormányzat módosította a helyi óvodai alapító okiratot, 2017 januárjától szűkített körben biztosította a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását.

A frissen módosított alapító okirat szerint az „SNI/A (A módosított alapító okirat a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 121. § (1) bekezdés 29. pontjára utalhat, amely 2012 szeptemberétől hatálytalan. A korábbi szabályozás szerint sajátos nevelési igényű az a gyermek, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd, a megismerő funkciók, a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd.) testi érzékszervi, beszéd fogyatékos, autista, a megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenessége” esetében a gyermekek számára nem, hanem csak az „SNI/B a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő gyermekek számára biztosít ellátást.”

Mindezek alapján összességében megállapítom, hogy sérti a jogállamiság elvét az a megoldás, ahogyan a két vizsgált önkormányzat integrált óvodai ellátás biztosítására vonatkozó feladatát ellátta. Jászfényszaru Önkormányzata évekkal később kötötte meg a feladatellátást biztosító köznevelési szerződést, Tahitófalu Önkormányzata pedig az integrált óvodai nevelési feladat ellátásából önkényes döntésével kizárta a testi érzékszervi, beszéd fogyatékos, autista, a megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességgel küzdő gyermekeket, anélkül, hogy az ellátásukról más formában gondoskodott volna.

2. Az integráltan nevelhető SNI gyermekek óvodai nevelésre való jogosultságának kezdete

Az Nkt. 47. § (1) bekezdése értelmében tehát a sajátos nevelési igényű gyermeknek joga, hogy állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. Ha a szülő a sajátos nevelési igényű óvodáskorú gyermekével óvodát kíván váltani, ennek rendjét a 15/2013. EMMI r. 20. § (3) bekezdése állapítja meg. Amennyiben a sajátos nevelési igényű tanuló iskolát kíván változtatni, szándékáról a tanuló szülőjének írásban tájékoztatnia kell a szakértői bizottságot. A szakértői bizottság a bejelentést 15 napon belül írásban tudomásul veszi, ha az az iskola, amelybe a tanuló az átvételét, felvételét kéri, az adott sajátos nevelési igényre tekintettel szerepel az intézményi jegyzékben, és szakértői véleményének az iskola kijelölésére és az iskolába történő beiratkozásra vonatkozó rendelkezéseit módosítja. Ha az iskola nem vagy nem az adott fogyatékosagra tekintettel szerepel az intézményi jegyzékben, a szakértői bizottság a tanuló – szükség szerinti – vizsgálata után új szakértői véleményt készít. A vizsgálat mellőzhető, ha a meglévő vizsgálati eredmények kiegészítésére nincs szükség. E rendelkezéseket alkalmazni kell az óvoda, a kollégium, a korai fejlesztés és gondozás vagy a fejlesztő nevelés, továbbá a fejlesztő nevelés-oktatás feladataiban közreműködő intézmény változásakor is.

2.1 Az AJB-1099/2017. számú ügy panaszosa sajátos nevelési igényű gyermekét a család költözése miatt új óvodába kívánta beíratni, ennek érdekében a szakértői bizottság eljárását kezdeményezte. A bizottság 2016. október 5-én kelt kiegészítő szakértői véleményében a Tahitótfalui Óvodák kijelöléséről döntött, amelyről közvetlenül tájékoztatták az érintett óvodát. A gyermek óvodai jogviszonya 2016. november 11-én jött létre.

2.2 Az AJB-1611/2017. számú ügyben a korábbi szakértői véleményt a PMPSZ 1. számú Szakértői Bizottsága a szülő kezdeményezésére 2017. február 1-jén kiegészítette, rögzítette, hogy a gyermek integráltan nevelhető, és a diósdí Dió Óvodát új intézményként kijelölte. A gyermek 2017 februárjától jár az óvodába. Mindezekkel összefüggésben megállapítom, hogy a vizsgált esetekben a sajátos nevelési igényű óvodások óvodaváltását a szakértői bizottság szakértői véleménye alapozza meg, amely a korábban kijelölt óvoda helyett új óvodát jelöl ki. A feltárt tényállás alapján mind a diósdí, mind a tahitótfalui kijelölt óvoda a gyermekeket a kijelölésüket követően fogadta, ezzel összefüggésben visszasság nem állapítható meg

3. Az integrált (inkluzív) óvodai nevelés megvalósulása kapcsán

3.1 Amint azt már az AJB-263/2017. számú jelentésemben kifejtettem, az Nkt. és az Oktatási Irányelv rendelkezéseiben és dogmatikájában az integráció szerepel, az inkluzív oktatás fogalma célként, feladatként az Országos Fogyatékosügyi Programban jelenik meg.

Sem a köznevelés-fejlesztési terv, sem pedig az Nkt. nem tartalmaz az inkluzív, vagyis valamennyi fogyatékossgal élő tanuló számára egyenlő eséllyel hozzáférhető oktatási és tanulási környezet megteremtésére vonatkozó konkrét előírásokat, illetve a CRPD-vel, a Fot-tal, az Országos Fogyatékossgügyi Programmal és az ahhoz kapcsolódó Intézkedési Tervvel való kapcsolódási pontra való utalást.

Álláspontom szerint a fogyatékossgal élő személyek jogai érvényesülésének az élet valamennyi területén való garantálása nem kizárólag a szociális ágazat feladata, hanem az valamennyi, az egyes jogok, a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés kapcsán érintett ágazati politikára kiterjed, mindez az ágazatok között hatékony együttműködést feltételez, ez utóbbi pedig megköveteli az ágazati normák azonos dogmatikai fogalomhasználatát. Míg a CRPD és a Fot. a fogyatékos gyermek fogalmát használja, addig az Nkt. a sajátos nevelési igényt, valamint adott esetben a beilleszkedési, tanulási és magatartási zavart nevesít, a Gyvt. pedig a kettős szükségletű gyermek fogalmát is használja, ugyanakkor a családtámogatások megállapításának joglapja a gyermeknek a tartós betegségéhez és súlyos fogyatékossgához kapcsolódik.

Mindez pedig a fogyatékossgal élő személyek kiemelt védelmének állami kötelezettségével és a jogbiztonság követelményével összefüggésben visszasságot okoz, továbbá nem felel meg a CRPD 4. cikkéből eredeztethető nemzetközi kötelezettségeknek sem. Az AJB-263/2017. számú jelentésemben rögzített fenti visszasság fennállásával kapcsolatos megállapításomat és álláspontomat jelen ügyben is fenntartom.

3.2 Az egyedi beadványokkal összefüggésben a vizsgálatom kiindulópontját az Nkt. már idézett 47. §-a képezte, amely kimondja, hogy a sajátos nevelési igényű gyermeknek óvodai nevelése külön erre a célra létrehozott óvodai csoportban, intézményben, vagy a többi gyermekkel részben vagy egészben együtt, azonos óvodai csoportban történhet. Míg az első esetben szegregált, addig az utóbbi esetben integrált, részben integrált nevelésről beszélünk.

Figyelemmel voltam az Nkt. 47. § (1) bekezdésére is, amely értelmében a sajátos nevelési igényű gyermeknek joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

Az AJB-494/2017. számú ügyben feltárt tényállás szerint a szakértői vélemény 2015-ben javaslatot tett a gyermek tekintetében a többi gyermekkel való együtt nevelésre, és kijelölte a Maci Alapítványi Óvodát. A gyermek óvodai csoportjába 8 kisgyermek jár, ebből 6 fő autizmus spektrumzavaros, 1 középsúlyosan értelmi fogyatékos és 1 fő enyhén értelmi fogyatékos, vagyis az óvodai csoportba felvett gyermek sajátos nevelési igényű, tehát szegregált óvodai csoport jött létre. Az előzőek miatt 2016 októberétől az Óvoda részleges integrációs programot dolgozott ki a szegregált óvodai csoportból 3 gyermek számára, ennek keretében heti két napon közös foglalkozáson vehettek részt a gyerekek más óvodai csoportban. Majd a részleges integrációs programot annak eredménytelenségére hivatkozva 2017 februárjában befejezték.

A feltárt tényállás és a vonatkozó rendelkezések alapján megállapítom, hogy a jászberényi Maci Óvoda a panaszos gyermeke számára a szakértői véleményben foglalt teljes integrált óvodai nevelést egyáltalán nem biztosította, helyette a gyermeket szegregált óvodai csoportba helyezte el, mindezzel valamint a jogbiztonság követelményét sértette és a gyermek védelemhez és gondoskodáshoz való jogával összefüggő visszásságot okozott.

A fenti kérdéskörrel szorosan összefügg, hogy a Jászfényszarui Önkormányzat és a Maci Óvoda fenntartója 2017-től érvényes köznevelési szerződést kötöttek, amelyben a fenntartó a szerződés II.1. pontja értelmében a Jászfényszarun lakóhellyel rendelkező, autizmus spektrumzavarban szenvedő, a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermek, valamint minden olyan gyermek részére vállalt óvodai ellátást, aki vonatkozásában kötelező felvételre kötelezett a jászfényszarui óvoda a gyermek sajátos nevelési igényét nem tudja kielégíteni.

A feltárt tényállás alapján nem hagyható figyelmen kívül, hogy az óvoda a fenntartója által a köznevelési szerződésben foglalt feladat ellátási kötelezettségét nem teljesíti, mivel a szerződés értelmében az óvoda fenntartója vállalta a jászfényszarui önkormányzat sajátos nevelési igényű gyermekek számára biztosítandó integrált óvodai nevelési feladatok ellátását.

Mindezekre tekintettel megállapítom azt is, hogy a Maci Óvoda és annak fenntartója, a Maci Alapítvány ezen eljárásával az integrált óvodai nevelésre jogosult sajátos nevelési igényű gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való jogával összefüggésben visszásságot okozott.

4. A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelésének problémái

Az OFP 3.2. pontja a közneveléssel kapcsolatosan jövőbeli célokat fogalmaz meg, amelybe beleérti a köznevelés részét képező óvodai nevelést is. Az OFP ennek kapcsán az alábbiakat rögzíti.

„A köznevelés előttünk álló éveinek egyik legfőbb feladata az integrációtól az inklúzió felé való érdemi elmozdulás elősegítése. Szükséges az integrációnál magasabb szervezeti fokot igénylő inkluzív oktatás infrastrukturális, módszertani és oktatásszervezési feltételeinek megteremtése, a kapcsolódó humán erőforrás fejlesztése a köznevelés minden szintjén, többek között az utazó gyógypedagógusi hálózatok fejlesztése révén.

A megfelelő színvonalú korai fejlesztés, a szülők munkaerő-piaci reintegrációja érdekében elengedhetetlen további férőhelyek biztosítása a sajátos nevelési igényű gyermekek napközbeni elhelyezésére, fejlesztésére, ellátására.

A gyermekkorban megtapasztalt személyes élmények, találkozások alapjaiban határozzák meg a felnőtt személy fogyatékos emberekhez való viszonyát. A társadalmi szemléletformálás e formái ezért különösen hatékonyak az óvodás- és iskoláskorú gyermekek körében, akik a köznevelés rendszerében koncentráltan szólíthatók meg. Erre építve tovább kell erősíteni a köznevelési intézményekben bonyolított, hiteles érintett személyekkel való találkozásokra, a velük való közös élményekre épülő, az emberi jogi megközelítést erősítő szemléletformáló programokat.

Ahogy más ellátórendszerek esetében, a köznevelés terén is komoly problémát jelent az információk hiánya többek között – a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, napközbeni ellátását, fejlesztését végző köznevelési intézmények elérhetőségéről, férőhelyeiről, pontos tevékenységéről. Fontos feladat ezért olyan fejlesztések indítása, amelyek az ezekkel kapcsolatos naprakész információkat a szülőkhöz és a többségi intézmények szakembereihez lehető legközelebb álló ellátási szinten, egyszerűen teszik hozzáférhetővé. Fontos feladat a középfokú oktatás széles spektrumon történő elérhetővé és választható lehetőséggé tétele a sajátos nevelési igényű fiatalok számára, különös tekintettel az érettségit adó gimnáziumi és szakközépiskolai oktatási szintekre.”

Lényeges, hogy az Nkt. 47. § (3) bekezdése ugyan lehetővé teszi, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, vagy a többi gyermekkel részben vagy egészben együtt, azonos óvodai csoportban (a továbbiakban: a sajátos nevelési igényű gyermekek, – külön vagy közös vagy részben közös – nevelésében részt vevő óvodában) történjen.

E rendelkezésben lehetővé tett részleges integráció az OFP ismertetett bekezdése alapján az érdemi inklúzió megvalósítását hátráltatja, amely a gyermekek legjobb érdekének megfelelő eljárás elvével ellentétes. Az állam továbbá emiatt nem tesz eleget a fogyatékossgal élő gyermekek kiemelt védelmével kapcsolatos jogvédelmi kötelezettségének és nincsen tekintettel az CRPD 7. cikkében rögzítettekre sem, amely szerint a részes államok minden szükséges intézkedést meghoznak, hogy a fogyatékossgal élő gyermekek számára más gyermekekkel azonos alapon biztosítsák valamennyi emberi jog és alapvető szabadság teljes körű gyakorlását.

5. A személyi feltételek biztosításával összefüggésben

Az Nkt. 47. § (4) bekezdés b) pontja határozza meg a sajátos nevelési igényű gyermekek neveléséhez szükséges feltételeket: integrált óvodai neveléshez az illetékes szakértői bizottság által meghatározottak szerinti foglalkozáshoz a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus, konduktor foglalkoztatása, a foglalkozásokhoz speciális tanterv, tankönyv, valamint speciális gyógyászati és technikai eszközök. Az Nkt. 47. § (10) bekezdése értelmében a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez, oktatásához szükséges speciális szakképzettséggel rendelkező szakember utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat útján is biztosítható.

Az egyes vizsgált egyedi ügyekben (AJB-1099/2017, AJB-1611/2017, AJB-1382/2017) a fenntartók minden esetben az integráció megvalósulásának legfontosabb okaként a szükséges személyi állomány (gyógypedagógus) hiányát jelölték meg. Az AJB-1382/2017. számú ügy panaszosának gyermeke számára járó fejlesztéseket gyógypedagógus szakember hiányában fel is függesztették.

E három beadványban felmerült az, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését a nagy létszámú óvodai csoportok szintén nem teszik lehetővé, különösen ott, ahol a csoportban már több sajátos nevelési igényű gyermek ellátását is biztosítani kell, még akkor sem, ha adott esetben e gyermekek a létszám számításánál két vagy három főt *(Az Nkt. 47. § (7) bekezdése értelmében az enyhe értelmi fogyatékos, beszéd-fogyatékos vagy pszichés fejlődési zavarral küzdő sajátos nevelési igényű tanulókat két gyermekként, a mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), középsúlyos értelmi fogyatékos, autizmus spektrum zavarral küzdő vagy halmozottan fogyatékos gyermeket, tanulókat három gyermekként kell figyelembe venni az óvodai csoport, iskolai osztály, kollégiumi csoport létszámának számításánál, ha nevelés-oktatásuk a többi gyermekkel, tanulóval együtt történik.)* jelentenek. Két ügyben (AJB-1099/2017, AJB-1611/2017) jelezték az intézmények azt is, hogy sem az óvodai csoport gyermekei, sem azok szülei nem tudják befogadni a sajátos nevelési igényű gyermeket, mivel a gyermek zavarja a társait, az óvodai foglalkozások megtartását. Ezzel kapcsolatos kifogásaikat a többi gyermek szülei az óvoda felé is jelezték, és intézkedéseket követeltek a gyermek csoportból való kiemelése érdekében. Sőt az AJB-1099/2017. számú ügyben maga az óvoda vezetője kezdeményezte már a gyermek szakértői vizsgálatát a gyermek óvodába való felvételét megelőzően.

Az AJB-343/2015. számú jelentésemben rámutattam, hogy az óvodai integrált nevelés feladata az önkormányzatot terheli, de ha az önkormányzat a feladatát maradéktalanul nem látja el, akkor azt az állam (KLIK) az amúgy is működési gondokkal küzdő utazó gyógypedagógusi hálózat útján biztosíthatja. Mindez azonban fokozza a szakemberhiánnyal küzdő pedagógiai szakszolgálati rendszer leterheltségét és így továbbra sem biztosítható maradéktalanul valamennyi ellátására jogosult gyermek fejlesztése.

Az Nkt. 8. § (3) bekezdése 2016 szeptemberétől kiegészült ugyan azzal, hogy a fenntartó az óvodában heti 11 órás időkeretben köteles megszervezni a sajátos nevelési igényű gyermekek egészségügyi, pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkoztatását. Továbbá az Nkt. 4. §-a kiegészült a 40. ponttal, miszerint az együttnevelést segítő pedagógus: az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat által foglalkoztatott gyógypedagógus, konduktor, továbbá a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló – közös vagy részben közös – nevelésében és oktatásában részt vevő óvoda és iskola által, a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló óvodai nevelése, tanuló iskolai nevelés-oktatása érdekében foglalkoztatott gyógypedagógus, konduktor. Mindezek ellenére az egyedi ügyek tényállásai továbbra is a feladatellátás személyi hiányosságait hozzák felszínre. Súlyosbítva a helyzetet azzal, hogy az intézmények a többi gyermek szüleinek ellenállására hivatkoznak ahelyett, hogy megfelelő tájékoztatásban és célirányos érzékenyítésben részesítenék őket az inklúzió lényegéről, azért, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek és a többségi gyermekek egymás iránti, valamint a környezetük általi kölcsönös elfogadását elősegítsék. A személyi feltételek akut hiányossági olyan jogalkalmazási szükségmegoldások alkalmazásához és kényszerpályákhoz vezetnek, amely minden szereplő, különösen az érintett gyermekek számára negatív, feszültséget okozó, romboló hatású, a szakmai standardokkal teljesen ellentétes irányú.

Megállapítom, hogy a jelenlegi személyi szakmai feltételekkel kapcsolatban az egyes ügyek nyomán feltárt hiányosságok valamennyi vizsgált intézmény tekintetében nem egyeztethetőek össze a jogbiztonság követelményével, valamint a gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való jogával összefüggésben visszásságot okoznak.

IV. Összegzés

Az egyenlő bánásmód követelménye értelmében a jognak mindenkit egyenlőként, egyenlő méltóságú személyként kell kezelnie, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell a jogosultságok és kedvezmények elosztásának szempontjait meghatározni.

Hangsúlyozandó, hogy a CRPD alapelvei, mint a veleszületett méltóság, az egyéni autonómia tisztelete, a hátrányos megkülönböztetéstől való mentesség, a teljes és hatékony társadalmi részvétel és befogadás; a fogyatékossgal élő személyek különbözőségének tisztelete és elfogadásuk az emberi sokszínűség, valamint az emberiség részeként; az esélyegyenlőség; hozzáférhetőség, a CRPD valamennyi rendelkezése mögött általános érvénnyel ható, a részletszabályokon végighúzódó, így valamennyi nemzeti jogszabály háttérét jelentő alapvető követelmények. A Fot. alapelvei szintén a teljes jogrendszer tekintetében érvényesek, így a köznevelés rendszerében is.

A Fot. 2. § (5) bekezdése szerint az állam köteles gondoskodni a fogyatékos személyeket megillető jogok érvényesítéséről, a hátrányokat kompenzáló intézményrendszer működtetéséről a nemzetgazdaság mindenkori lehetőségeivel összhangban. Továbbá a Fot. 3. §-a rögzíti azt is, hogy a fogyatékos személyek az őket mindenki mással egyenlően megillető jogaikkal állapotukból fakadóan kevésbé tudnak élni, ezért indokolt, hogy minden lehetséges módon előnyben részesüljenek.

Rá kell mutatnom arra, hogy az egyenlő bánásmód követelménye nemcsak azt kívánja meg, hogy az érintettek, jelen esetben a köznevelés feladatainak végrehajtásában közreműködők tartózkodjanak minden olyan magatartástól, amely bizonyos tulajdonságok alapján egyes személyeket hátrányos helyzetbe hoznak, hanem olyan pozitív intézkedéseket is, amelyek lehetővé teszik az egyén helyzetéből adódó hátrányok csökkentését, így a köznevelés rendszerében is hangsúlyozottan érvényesülni kell a fogyatékossgal élő gyermekek és tanulók jogainak.

A Gyermekek jogi Egyezmény ugyan nem tér ki külön az államok azon kötelezettségeire, hogy gondoskodjanak a gyermekekről az alapfokú oktatás megkezdésénél korábbi életkorban. A Bizottság azonban megemlíti az iskoláskor előtti gyermekek számára nyújtandó gondozást, nevelést, és arra kéri a részes államokat, hogy térjenek ki időszaki jelentéseikben arra, milyen százalékban részesülnek a gyerekek iskoláskort megelőzően nevelésben. A Bizottság „A gyermekek jogainak végrehajtása kora gyermekkorban” átfogó kommentárjában kitér az iskoláskor előtti nevelés fontosságára. A Bizottság elismeréssel veszi tudomásul, hogy néhány részes államban tervbe vették, hogy minden gyermek számára ingyenesen elérhetővé tesznek egy egyéves iskoláskor előtti nevelést. Kutatások bizonyítják a minőségi nevelési programokban rejlő lehetőségek pozitív hatását a kisgyermekek alapfokú oktatásra való sikeres felkészítésére, tanulási előmenetelükre és hosszú távú társadalmi beilleszkedésükre. Jelentésemben rámutattam, hogy a sajátos nevelési igényű integráltan nevelhető óvodások ellátása önkormányzati feladat, amely csak a törvényben meghatározott formában látható el.

Vizsgálatom két önkormányzat vonatkozásában tárt fel visszasságot: Jászfényszaru Önkormányzata az igényjogosultság megállapítását követően évekkel később kötötte meg a feladat ellátását biztosító köznevelési szerződést, a Tahitótfalu Önkormányzata pedig az integrált óvodai nevelési feladat ellátásából önkényes döntésével kizárta a testi érzékszervi, beszéd fogyatékos, autista, a megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességgel küzdő gyermekeket, anélkül, hogy ellátásukról más formában gondoskodott volna.

Ismételten hangsúlyoztam, hogy az Nkt. és az Oktatási Irányelv rendelkezéseiben és dogmatikájában az integráció szerepel, az inkluzív oktatás fogalma célként, feladatként az Országos Fogyatékosügyi Programban jelenik meg. Sem a köznevelés-fejlesztési terv, sem pedig az Nkt. nem tartalmaz az inkluzív, vagyis valamennyi fogyatékossgal élő tanuló számára egyenlő eséllyel hozzáférhető oktatási és tanulási környezet megteremtésére vonatkozó konkrét előírásokat, illetve a CRPD-vel, a Fot-tal, az Országos Fogyatékosügyi Programmal és az ahhoz kapcsolódó Intézkedési Tervvel való kapcsolódási pontra való utalást.

Felhívtam arra a figyelmet, hogy az Nkt. lehetővé teszi a részleges integrációt, amely az OFP-ben célként kitűzött érdemi inklúzió megvalósítását hátráltatja, mindennek a megengedése pedig álláspontom szerint nem egyeztethető össze a gyermekek legjobb érdekének megfelelő eljárás elvével. Megállapítottam továbbá, hogy az állam emiatt nem tesz eleget a fogyatékossgal élő gyermekek kiemelt védelmével kapcsolatos jogvédelmi kötelezettségének, nincsen tekintettel az CRPD 7. cikkében rögzítettekre sem, amely szerint a részes államok minden szükséges intézkedést meghoznak, hogy a fogyatékossgal élő gyermekek számára más gyermekekkel azonos alapon biztosítsák valamennyi emberi jog és alapvető szabadság teljes körű gyakorlását.

A feltárt tényállás alapján megállapítottam azt is, hogy a jászberényi Maci Óvoda a panaszos gyermeke számára a szakértői véleményben foglalt teljes integrált óvodai nevelést nem biztosította, helyette a gyermeket szegregált óvodai csoportba helyezte el, mindez a gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való jogát, valamint a jogbiztonság követelményét is sértette, továbbá nem teljesítette a köznevelési szerződésben foglalt kötelezettségét.

Megállapítottam azt is, hogy a jogalkotás keretében több intézkedés történt ugyan az integrált óvodai nevelés feltételeinek javítása érdekében, de ennek ellenére az egyedi ügyek továbbra is feladatellátás személyi hiányosságait hozták felszínre.

Emellett azt sem hagyhattam figyelmen kívül, hogy az ellátást nehezíti mikor az intézmények a többi szülő ellenállására hivatkoznak, ahelyett, hogy megfelelő tájékoztatásban és célirányos érzékenyítésben részesítenék őket az inklúzió lényegéről, annak érdekében, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek és a többségi gyermekek egymás iránti, valamint a környezetük általi kölcsönös elfogadását elősegítsék.

Összességében álláspontom szerint a jelentésben feltárt körülmények egyben a fogyatékossgal élő személyek kiemelt védelmének állami kötelezettségével, az érintett sajátos nevelési igényű kisgyermekek vonatkozásában a gyermekek védelméhez és gondoskodáshoz való jogával összefüggésben visszasságot okoznak, továbbá nem felelnek meg a CRPD 4. cikkéből eredeztethető nemzetközi kötelezettségeknek sem.

Intézkedéseim

A jelentésemben feltártakra figyelemmel az alapvető jogokkal összefüggő visszasságok megszüntetése és bekövetkezésük lehetőségének jövőbeni megelőzése céljából

1. az Ajbt. 32. §-a alapján felkérem az emberi erőforrások miniszterét, hogy a jelentésben foglaltak szerint

a) fontolja meg az inkluzív óvodai nevelés szemléletmódjának a hazai köznevelési rendszerben való meghonosítását célzó stratégia mielőbbi kidolgozását, különös tekintettel a köznevelés rendszerében a részleges integráció jogintézményének átalakítására és szükséges személyi feltételek biztosítására;

b) tegyen további lépéseket annak érdekében, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek neveléséhez szükséges személyi feltételek biztosítottak legyenek;

2. az Ajbt. 32. §-a alapján kezdeményezem a jászberényi Maci Óvoda vezetőjénél, hogy a köznevelési szerződésben foglaltakra figyelemmel, a gyermekek szakértői véleményében rögzített javaslatra biztosítsa a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai ellátását;

3. az Ajbt. 32. §-a alapján kezdeményezem a Tahitótfalu Község Önkormányzatának képviselő- testületénél, hogy teremtsen meg a sajátos nevelési igényű integráltan nevelhető óvodások neveléséhez szükséges feladatellátás feltételeit.

Székely László alapvető jogok biztosa

Társmínisztériumok tájékoztatói és közleményei

Figyelemfelhívás az nevelési-oktatási intézményekben működő élelmiszerüzletek, áruautomaták működtetéséről

Tisztelt Polgármester Asszony!
Tisztelt Polgármester Úr!

Tisztelt Jegyző Asszony!
Tisztelt Jegyző Úr!

Magyarország Alaptörvényének és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvénynek (a továbbiakban: Nkt.) egyik alapelve a gyermekek, tanulók egészségének megóvása és az egészséges életmódra nevelése. Az egészséges életmód kialakításával szorosan összefügg a helyes táplálkozási és étkezési szokások megalapozása, a gyermekek, tanulók egészségét szolgáló élelmiszerek fogyasztásának ösztönzése.

Az elmúlt években az Emberi Erőforrások Minisztériuma számos intézkedést valósított meg, amelyek többek között azt a célt tűzték ki, hogy a felnövekvő generáció egészségesebben táplálkozzon.

Az iskolai büfé vagy áruautomata üzemeltetésénél az iskola-egészségügyi szolgálat véleménye szükséges annak megítéléséhez, hogy a tervezett árukínálat megfelel-e az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet egészséges táplálkozással kapcsolatos ajánlásainak. Az iskolai büfék és élelmiszerárúsító automaták árukínálatának vizsgálata a kormányhivatalok népegészségügyi hatóságának kiemelt feladatai közé tartozik.

A nevelési-oktatási intézményben nem árusíthatók a népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvényben (a továbbiakban: Neta tv.) felsorolt termékek (például előrecsomagolt cukrozott készítmények, üdítőitalok, energiatitalok, sós rágcsalnivalók), továbbá alkohol- és dohánytermékek.

Fontosnak tartjuk, hogy a jogszabályi előírásoknak megfelelően a nevelési-oktatási intézményekben működő élelmiszerárúszító üzletek és áruautomaták is olyan termékeket forgalmazzanak, amelyek nem veszélyeztetik a gyermekek egészséges fejlődését. Sajnos a tapasztalatok azt mutatják, hogy az intézményekben nem minden esetben sikerült érvényt szerezni a jogszabályokban megfogalmazott előírásoknak.

A hatályos, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban Rendelet) 129. § (4) bekezdése alapján a „nevelési-oktatási intézményben, valamint a nevelési-oktatási intézményeken kívül a gyermekek, tanulók részére szervezett rendezvényeken a népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvény hatálya alá tartozó, továbbá alkohol- és dohánytermék nem árusítható. A nevelési-oktatási intézményben, valamint a nevelési-oktatási intézményen kívül a gyermekek, tanulók részére szervezett rendezvényeken alkohol- és dohánytermék nem fogyasztható.”

Ez azt jelenti, hogy a nevelési-oktatási intézményben a büfék és áruautomaták árukínálatában nem lehetnek olyan termékek, amelyeknek magas a só, cukor vagy koffein tartalma.

A Rendelet 130. § (3) bekezdése alapján a nevelési-oktatási intézmény fenntartója, vezetője nem köthet megállapodást, ha az iskola-egészségügyi szolgálat szakvéleménye szerint az árukínálat nem felel meg a Rendeletben meghatározott ajánlásoknak, kivéve, ha az iskolai, kollégiumi szülő szervezet, közösség a megállapodás megkötését támogatja.

A fenti jogszabályok betartására megfelelő eszköz áll a jegyző rendelkezésére, hiszen a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 201/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet 27. §-a alapján a jegyző az üzletet akár ideiglenesen be is zárathatja, illetve a törvényben felsorolt esetekben be kell záratnia.

Kérjük a fent leírtak alapján a Neta tv. és a Rendelet betartását ellenőrizni szíveskedjenek, csak ennek megfelelő szerződések megkötéséhez járuljanak hozzá, és a rendelkezésükre álló eszközökkel támogassák, hogy a tanuló gyerekek egészsége és érdeke ne sérüljön.

Köszönettel:

*Rétvári Bence parlamenti államtitkár,
Emberi Erőforrások Minisztériuma*

Jelentések, tájékoztatók

Tájékoztató a parlagfűvel fertőzött területekre vonatkozó bejelentések kezelésének megkönnyítését szolgáló rendszerekről, azok működéséről

Minden évben július hónapban kezdődik és október végéig tart a parlagfű elleni hatósági védekezés, a parlagfűvel fertőzött területek mentesítése. Az idei nyár időjárása kifejezetten kedvez, kedvezett a parlagfű fejlődésének, ezért a parlagfűvel fertőzött területek felderítése, azok mentesítése különös odafigyelést igényel mind a hatóság (jegyző, járási hivatal), mind a termelők, földhasználók oldaláról. Továbbá nem csökken a parlagfű által okozott károk megelőzését célzó kormányzati és hatósági fellépés hatékonyságának, eredményességének növelésére vonatkozó társadalmi igény sem.

Az Állami Számvevőszék (továbbiakban: ÁSZ) a parlagfű elleni védekezés rendszerének 2013-2015 közötti működésére vonatkozó ellenőrzésének eredményeként több ponton bírálta a rendszer hatékonyságát. Az ÁSZ kijelentette, hogy az eddigi parlagfű elleni védekezés annak ellenére volt sikertelen, hogy az intézményi és technikai háttér is biztosított.

Mindezek alapján a parlagfű elleni védekezésben részt vevő hatóságok közös érdeke a fennálló rendszer hatékonyságának növelése, így mérsékelve a parlagfű által okozott károkat és megbetegedéseket.

A hatósági ellenőrzés mellett a parlagfűvel fertőzött területek felderítésében hatékonyan tudnak közreműködni az állampolgárok is, akik az elmúlt évek tapasztalatai alapján bejelentéseikkel jelentős mértékben hozzájárultak a hatósági tevékenység eredményességéhez, a parlagfű elleni védekezéshez. A lakossági bejelentések kezelése érdekében létrejött a **Parlagfű Bejelentő Rendszer (PBR)** – <https://pbr.nebih.gov.hu> –, amelyben naponta számos, folyamatosan növekvő számú lakossági bejelentés kerül rögzítésre. A PBR-ben történő regisztrációt követően a lakossági felhasználó bejelentheti az általa felfedezett parlagfűvel fertőzött területet, térképen megjelölve, ezt követően a PBR a parlagfűvel borított helyszín alapján automatikus üzenetet küld a hatáskörrel rendelkező területileg illetékes hatóságnak: belterület esetében a jegyzőnek, az érintett önkormányzatok e-mail címére, külterület esetében a járási hivatalnak. Ezen bejelentések kivizsgálása, mint minden évben, idén is kiemelt fontosságú.

A bejelentés alapján lefolytatott hatósági ellenőrzésnek nagyon fontos eleme a bejelentők felé történő folyamatos visszajelzés, a hatóság által az eljárás során tett intézkedésekről való megfelelő tájékoztatás. A PBR működésének tapasztalatai alapján több esetben előfordult, hogy a bejelentés kivizsgálása ugyan megkezdődött, azonban a rendszerben mégis folyamatban lévő ügyként jelent meg. Külterületi ingatlanok vonatkozásában a Parlagfű Információs Rendszer (PIR) automatikusan változtatja az egyes bejelentések intézésének státuszát, a hatósági eljárás menetének megfelelően. Ezen nyomon követésre azonban a belterületi ingatlanokra vonatkozó bejelentések esetében jelenleg nincs mód, ezt manuálisan kell megvalósítani. Mivel a PBR-be érkező bejelentések több, mint 80%-a belterületi ingatlanokat érint, ezen ügyek esetében a hatósági ügyintézés menetének PBR-be történő rögzítése több odafigyelést és gondosságot igényel.

Tehát a jegyzőknek, valamint a megyei kormányhivatal növény és talajvédelmi hatáskörében eljáró megyeszékhely szerinti járási hivatal munkatársainak feladata, hogy **visszajelzést küldjenek a bejelentő felé**, annak érdekében, hogy a bejelentő folyamatosan korrekt tájékoztatáshoz juthasson a bejelentésével, annak hatóság általi kivizsgálásával kapcsolatban. Ezt a PBR-ben nagyon egyszerűen, a **státusz változtatással lehet megtenni**, a következők szerint:

- A PBR által küldött e-mailben kék színnel írt **„Bejelentés megtekintése”** kifejezésre kattintva az aktuális bejelentés részletei jelennek meg. Ezen belül a **„Település”** alatt a bal alsó sarokban található kékkel írva a **„Státusz változtatás”** kifejezés, amelyre kattintva a **„Státusz”** melletti rész kifehéredik és egy legördítő sáv jelenik meg. Az aktuális ügy megfelelő státuszállapotának kiválasztása után a bal alsó sarokban lévő, szintén kékkel írt **„Mentés”** gombra kell kattintani, e nélkül a rendszer nem módosítja a bejelentés státuszát. Amennyiben a státusz listában nem található az ügy állásához kapcsolható megfelelő elem, az oldal alján a **„Hozzászólás hozzáfűzése”** pont kiválasztásával lehet rövid leírást csatolni az adott üggyhöz. A **mellékelt tájékoztató képeken** keresztül segíti a státuszváltoztatás megvalósítását, azonban szükség esetén további segítség kérhető a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivataltól (nti@nebih.gov.hu, 06-1/309-1000).

Felhívjuk a figyelmet, **hogy az érintett hatóság, önkormányzat minden esetben változtassa meg a bejelentés státuszát**, mivel az eljáró hatóságok közös érdeke, hogy a lakossági bejelentők megfelelő visszajelzést kapjanak az általuk bejelentett parlagfüves területek állapotáról, a bejelentés kivizsgálásának menetéről.

A parlagfüvel fertőzött belterületi ingatlanokra vonatkozó eljárásrend egységesítése, a jegyzők, valamint a megyei kormányhivatalok növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró megyeszékhely szerinti járási hivatal munkájának segítése, hatékonyságának növelése és a kapcsolattartás megkönnyítése érdekében került kialakításra **Önkormányzati Parlagfű Bejelentő Rendszer (ÖPBR)**, amely 2014. óta már valamennyi önkormányzat számára elérhető.

Az ÖPBR az abban regisztrált önkormányzatok számára biztosítja a bejelentés alapján induló eljáráshoz kapcsolódó adatok és események rögzítését, az ügyintézési folyamat vezérlését, továbbá a rögzített adatok alapján automatikusan legenerálja a kapcsolódó nyomtatványokat. Az ÖPBR az ügyintézéshez kapcsolódóan biztosítja a szükséges iratsablonokat is. Az ÖPBR-nek köszönhetően a PBR-be érkező belterületi ingatlant érintő bejelentés nem csupán e-mailen keresztül kerül továbbításra az érintett önkormányzat felé, hanem az ÖPBR-en keresztül is, így a teljes hatósági munkafolyamat végigkövethetővé válik.

Azon önkormányzatoknak, amelyek szeretnének csatlakozni az ÖPBR-hez, **regisztrációs lapot** kell kitölteniük, majd a kitöltött regisztrációs lapot a pbr@nebih.gov.hu e-mail címre továbbítani. A regisztrációs lap a <http://portal.nebih.gov.hu/-/opbr-dokumentumok> címről letölthető, ahol további az Önkormányzatok munkáját segítő tájékoztató anyagok is találhatóak. Az adatlap alapján megtörténik az ÖPBR program használatára kijelölt ügyintézők regisztrációja, amelynek sikerességéről az érintettek a megadott e-mail címen kapnak tájékoztatást. Amennyiben az önkormányzat közvetlenül a <https://pbr.nebih.gov.hu> oldalon keresztül regisztrál – vagyis nem a regisztrációs lap kitöltésével –, akkor csak a PBR használatára lesz jogosult.

Az ÖPBR a <https://pbr.nebih.gov.hu> oldalon érhető el. Az ÖPBR működésével, használatával kapcsolatos felhasználói kézikönyv a regisztrációt követően kerül továbbításra.

Készítette: Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

Új hatósági jogkör a katasztrófavédelelnél

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló, valamint a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló kormányrendeleteket módosító júniusi kormányrendelet új szakhatósági jogkörrel ruházta fel a katasztrófavédelmi hatóságot. Az előírások végrehajtásának elősegítése érdekében a hivatásos szervezet útmutatót készített.

2014-ben módosult az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló uniós irányelv, a tagállamoknak pedig három évük volt arra, hogy mindezt átültessék hazai jogrendjükbe. A határidő lejárt, átalakultak tehát a magyar előírások is. Az irányelvvel összhangban a hazai jogi szabályozás célja, hogy a környezeti hatásvizsgálat térjen ki a nagyobb baleseteknek és/vagy természeti katasztrófáknak való kitettség (sérülékenység és ellenálló képesség) bemutatására is.

Az eljárás során tehát be kell mutatni, hogy a telepítési hely milyen külső (természeti katasztrófából, illetve veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetből származó) hatásoknak lehet kitéve, valamint, hogy a megvalósítandó beruházásnak milyen, a várható hatásokkal szembeni ellenálló képességekkel kell rendelkeznie.

A katasztrófavédelelnél a szóban forgó szakkérdéseket egy új európai uniós szabályozás eredményeként kell vizsgálnia, korábban nem kellett ezen szempontokat szerepeltetni a környezeti hatástanulmányokban.

A jogszabályváltozás értelmében elsőfokú szakhatóságként a megyei/fővárosi katasztrófavédelmi igazgatóságok vesznek részt a környezeti hatásvizsgálati eljárásokban.

A szakhatósági eljárás során a katasztrófavédelmi hatóság az ipari baleseti kockázatok tekintetében a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseteknek való kitettségből eredő potenciális hatásokat vizsgálja, a természeti katasztrófáknak való kitettség tekintetében pedig azt, hogy a kérelem megfelelően tartalmazza-e a telepítési hely környezetében feltárt kockázatokat és azok várható hatásait.

A megváltozott jogszabály egy alapjaiban új szakhatósági jogkörrel ruházta fel a katasztrófavédelmet, amely a szervezet eddigi hatásköreitől eltérő szempontok vizsgálatát teszi szükségessé. Tekintettel arra, hogy a vonatkozó jogszabályok szövegezése nem tér ki a konkrét vizsgálati szempontokra és az engedélyezhetőség kritériumaira, a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság elkészített egy, az új katasztrófavédelmi szakhatósági eljárás gyakorlati végrehajtását elősegítő útmutatót.

A segédlet a következő linken érhető el:

http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=seveso_hatosag_index

Forrás: www.katasztrofavedelem.hu

Megújul a VÉSZ, a katasztrófavédelem ingyenes veszélyhelyzeti alkalmazása

A könnyebb és egyszerűbb felhasználást tűzte ki célul az a fejlesztés, amely a napokban ér a végéhez. Az elmúlt hónapok munkájának köszönhetően a VÉSZ – veszélyhelyzeti értesítési szolgáltatás – immár több lehetőséggel és megújult külsővel áll a régi és az új felhasználók rendelkezésére.

A katasztrófavédelem 2013 novemberében indította útjára veszélyhelyzeti értesítési szolgáltatását, az applikáció üzemszerű tesztidőszaka 2014 januárjában fejeződött be, azóta élesben fut, és több mint 53 ezer felhasználó töltötte le.

Az elmúlt hónapokban zajló fejlesztésnek köszönhetően egy a mai kor elvárásainak megfelelő, a korábbinál jóval több funkcióval rendelkező mobilalkalmazás született. Az előző applikációhoz képest komoly újítás, hogy a híreket frissíteni lehet, így az elhúzódo eseményekről készített tudósítások sokkal áttekinthetőbbé, könnyebben nyomon követhetővé válnak. Lehetőség lesz az egyes híreket másokkal megosztani, így azok a családtagok, barátok és ismerősök is értesülhetnek a fontosabb eseményekről, akik nem felhasználói a VÉSZ alkalmazásnak.

Várhatóan elsősorban az újságírók munkáját könnyíti majd meg, hogy a tűzoltói beavatkozást igénylő eseményeket az eddiginél többféle kategóriába lehet sorolni. Szintén újdonság, hogy külön aloldalon jelennek meg a meteorológiai riasztásokról szóló hírek, így a felhasználó az alkalmazás többi részétől függetlenül eldöntheti, kíván-e értesülni a veszélyes időjárási jelenségekről. A katasztrófavédelem és a Terrorelhárítási Központ együttműködése alapján az alkalmazás révén a lakosság azonnal értesülhet a TEK hasznos közlendőiről, biztonságot érintő információkról, esetleges veszélyhelyzetekről. Mindemellett új külsőt is kapott, a szó szoros értelmében színesebb lett az applikáció, ami a látvány mellett a könnyebb eligazodást is segíti.

A megújult alkalmazás Androidon a 4.0 operációs rendszertől, iOS operációs rendszerű okostelefonokon pedig 9.0-tól, valamint táblagépeken érhető el július 10-től, ettől a naptól a korábbi verzióra már nem érkeznek új hírek.

Azokon a készülékeken, amelyeken már fut a VÉSZ korábbi változata, frissítés szükséges. A megújult alkalmazás VÉSZ néven található meg a Google Play, illetve az Apple Store áruházban, és díjmentesen tölthető le azon készülékekre is, amelyekre ezidáig még nem telepítették az applikáció korábbi verzióját.

A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság a Rádiós Segélyhívó és Infokommunikációs Országos Egyesülettel közösen fejlesztette az alkalmazást. A katasztrófavédelem kíváncsi a felhasználók – köztük a sajtó munkatársainak – véleményére, így észrevételeiket várjuk a vesz@katved.gov.hu e-mail-címen.

Az üzenettípusok bemutatása

Forrás: www.katasztrofavedelem.hu

Folyamatos fejlesztések a kéményseprés területén

A közelmúltban a katasztrófavédelem bővítette a kéményseprői közszolgáltatáshoz szükséges eszközparkját. Erre azért volt szükség, mert az egy évvel ezelőtti induláshoz képest jelentősen bővült azon települések köre, amelyeken a katasztrófavédelem kéményseprői végzik a lakossági sormunkát. Miközben a feladat átvételekor, 2016. július elsején 15 megye 1835 településén összesen 1 millió 800 ezer kémény került a katasztrófavédelem illetékességébe, addig 2017. augusztus elején már 17 megye 2582 településének összesen körülbelül 2 millió 700 ezer kéményét ellenőrzik és tisztítják a katasztrófavédelem kéményseprőipari szervénél dolgozó kéményseprők.

A tavaly júliusi indulás feltételeinek megteremtése érdekében a katasztrófavédelem több mint 400 kéményseprő szakmunkás és -mester számára hirdetett állást, ezzel párhuzamosan pedig megindította azokat a közbeszerzési eljárásokat, amelyek a feladatrendszerhez ellátásához szükséges gépjárműpark – 140 darab új és használt jármű – és a tevékenységhez kapcsolódó eszközök – füstgázelemző és nyomásmérő műszerek, kéziszerszámok, egyéni védőfelszerelések, munkaruhák, informatikai eszközök – beszerzését célozták. Már a tavalyi évben három ütemben bővült az ellátási terület, így 2017. január 1-jén már 17 megye 2507 településének kétmillió-ötszázezer kéményét ellenőrizték és tisztították a katasztrófavédelem által alkalmazott szakemberek, összesen 550-en. Az idei év során további két ütemben növekedett az ellátandó terület, így júliusban már 2581 település 2 millió 700 ezer kéményét érintően 606 szakképzett kéményseprő dolgozott a szervezetnél. Jelenleg tehát az ország égéstermék-elvezetői hatvan százalékanak rendszeres felülvizsgálatát a katasztrófavédelem szakemberei végzik.

A folyamatos bővülés miatt elkerülhetetlen a munka elvégzéséhez szükséges jármű- és eszközpark fejlesztése, éppen ezért a katasztrófavédelem nemrégiben lebonyolított beszerzései nyomán új eszközök – füstgázelemző műszerek és szivárgásérték-mérőműszerek – érkeztek. Ezeket az ellátási terület növekedésével megemelkedett létszámban dolgozó kéményseprők már használatba is vették. Emellett természetesen tartalékkészlettel is rendelkezik a kéményseprői szervezet az alapfelszerelést képező műszerekből és eszközökből, hiszen a napi alkalmazásban azok elhasználódnak, és a karbantartásra vagy javításra szoruló eszközöket azonnal pótolni kell. Ugyancsak bővült a kéményseprők számára korábban beszerzett autópark, hiszen egyre több kéményseprő dolgozik a katasztrófavédelemnél, és a szervezet célja, hogy a feladatellátás kezdetén alkalmazott magángépjármű-használatot teljesen megszüntesse.

Forrás: www.katasztrofavedelem.hu

A VII. TeSzedd! akció

Idén szeptember 15-től 17-ig, azaz három napig tart a Földművelésügyi Minisztérium TeSzedd! – Önkéntesen a tiszta Magyarországért akciója. Idén először a Takarítási Világnaphoz csatlakozva rendezik meg a TeSzedd!-kampányt, amelyet világszerte szeptember harmadik szombatján tartanak. Magyarországon 2011 óta minden évben megszervezik az önkéntesek közös szemétszedési akcióját.

A Let's clean up Europe! (Tisztítsuk meg Európát!) mozgalomhoz hazánk 2014-ben csatlakozott a TeSzedd! akcióval, és már ebben az évben egyedül teljesítette a 4 évre elvárt teljes európai uniós résztvevői számot, amelyet az Európai Hulladékcsökkentési Hét összesen 40 000 fő/évben (azaz 160 000 fő/4 év) határozott meg. Mi magyarok 180 ezren tisztítottuk a környezetünket országos szinten.

A TeSzedd!-kampány ma Magyarország legnagyobb önkéntes mozgalmá. Az akció célja elsősorban az, hogy megtisztítsuk az országot az illegálisan lerakott, felelőtlenül eldobált szeméttől, másodsorban pedig az, hogy erősítsük az emberekben a környezetük iránti érzékenységet és felelősséget, hiszen a környezettudatos gondolkodásmód természetes elvárás mindenkivel szemben. Az akcióhoz évről évre növekvő létszámban csatlakoznak az önkéntesek, 2016-ban 2240 helyszínen hozzávetőlegesen 190 000 fő 2857 tonna szemetet gyűjtött össze. Ez a mennyiség több mint a Budapest lakossága által másfél nap alatt megtermelt teljes szemétmennyiség.

Az elmúlt évek TeSzedd! mozgalmának eredményeit értékelve kijelenthetjük, hogy ennek a programnak a sikere, eredményei, közösségépítő szervezőereje hagyományt teremtett és folyamatosan új, helyi kezdeményezéseket generál.

A TeSzedd!-kampányra regisztrálni 2017. augusztus 16-tól szeptember 5-ig lehetséges a www.teszedd.hu oldalon. Itt regisztrálhatnak azok is, akik helyi koordinátorként találkozási pontot szerveznének, ezzel együtt csoportot (min. 10 főt) regisztrálnának, illetve azok is, akik egyénileg regisztrálnak és az egyes találkozási pontokhoz csatlakoznának. Augusztus 22-től ingyenes telefonos ügyfélszolgálat indul, amely augusztus 22-től szeptember 14-ig, 7-től 19 óráig, az akciónapokon (szeptember 15-17-én) pedig 20 óráig várja az érdeklődők telefonhívásait. Az ügyfélszolgálat telefonszáma elérhető a TeSzedd! honlapján.

Nagyon lényeges, hogy az akciót közterületen végezzük, az ember egészségét károsító veszélyes hulladékot nem lehet összeszedni. Minden szemétszedés előtt munkavédelmi oktatás is megtartásra kerül a munkafolyamatok minél biztonságosabb elvégzése érdekében. A kampány keretében a Magyar Természetjárók Szövetségének önkéntesei évek óta több száz találkozási pontról elindulva tisztítják meg az Országos Kék Túra útvonalát.

A Magyar Posta Zrt. ingyenesen szállítja ki a szemetgyűjtéshez szükséges eszközöket – gumikesztyűket, zsákokat, gyorskötözőket – az egyes találkozási pontok helyi koordinátoraihoz.

A Földművelésügyi Minisztérium az önkéntesek által gondoskodik az akció keretében összegyűjtött szemet későbbi elszállításáról.

Forrás: www.kormany.hu

Pályázati lehetőségek

Mini bölcsődék létesítésére szóló pályázat

Valamivel több, mint egymilliárd forintos pályázat indul mini bölcsődék létrehozására. A kormányzati forrásból megvalósuló pályázatra olyan önkormányzatok jelentkezhetnek, ahol jelenleg nincs bölcsődei ellátás, a lakosságszám 10 ezer alatt van és az egy lakosra jutó adóerőképeség 20 ezer forint alatti.

Az mini bölcsőde január 1-jétől egy új ellátási forma, és létesítésénél kevesebb minimumfeltételnek kell megfelelni. Mini bölcsőde az, ahol legfeljebb 7-8 gyermeket fogadnak, és a jogszabály szerint egy kisgyermeknevelőt és egy dajkát kell csak alkalmazni. A pályázat során maximum 10 millió forinthez lehet jutni, és csak 5 százalék önerőt írnak elő a pályázóknak. Hatszáz olyan önkormányzat van az országban, amelyek megfelelnek a pályázati kritériumnak. Az elnyert összeg 70 százalékát eszközbeszerzésre is lehet fordítani.

Augusztus 25-től elérhető forrásra egy hónapig nyújthatók be a pályázatok, eredményhirdetés november végén lesz.

Jelenleg négy bölcsődetípus létezik Magyarországon, így a szülők számára elérhető a hagyományos, a mini, a családi és a munkahelyi bölcsődei ellátás is. A fejlesztéseknek köszönhetően jelentősen megnőtt a bölcsődei férőhelyek száma, jövő évtől pedig két és félszeresére nő a finanszírozás, valamint több lépcsős béremelés történt a bölcsődei dolgozók körében.

Forrás: www.kormany.hu

Átfogó iskolafejlesztési program indul

Új, átfogó iskolafejlesztési program indul: 81,2 milliárd forintos forrásból közel 400 település 527 intézménye újul meg – jelentette be Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere. Balog Zoltán az augusztus 28-i sajtótájékoztatón kifejtette: az érintett intézményekben közel 200 ezer diák tanul. A programba bevont 527 iskolából 436 általános iskolát és középfokú intézményt felújítanak, 91 esetben bővítések történnek.

A munkák során új, korszerűen felszerelt tantermeket alakítanak ki, megújulnak a nyelvi képzési helyszínek, informatikai eszközök érkeznek – közölte a tárca vezetője. Balog Zoltán jelezte: emellett a nagy digitális fejlesztési programba is bevonják az oktatási intézményeket, az informatikai elérést erősítik. A miniszter kiemelte: a fejlesztések ott valósulhatnak meg, ahol arra a legnagyobb szükség van, 292 település hátrányos helyzetű járásban található. Az iskolák állami intézmények, a Klebelsberg Központ fenntartásában vannak. Összegzése szerint ilyen nagy volumenű iskolafejlesztési program az elmúlt harminc évben nem volt.

A fejlesztések a nemzeti költségvetés és az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program keretében valósulnak meg. Több tízmilliárdos forrásból már kihirdetett pályázatok alapján zajlik az egyházi iskolák fejlesztése is – jegyezte meg.

Balog Zoltán kitért arra is: 2010 óta már több mint 500 iskola újult meg 38,2 milliárdos forrásból. Hozzátette: a tanterem, tornaterem, tanuszoda fejlesztési program keretében három új intézményt adnak át a jövő héten Fertődön, Geszten és Izsákon. Kiemelte: az iskolakezdéshez a feltételek biztosításában most augusztus végén sokkal jobban állnak mint az előző években. Általános, strukturális probléma nincs – mutatott rá. Maruzsa Zoltán köznevelési helyettes államtitkár kiemelte: hétfőn elkezdődnek a kiértékelések, amelyek néhány napot vesznek maximum igénybe. Az EMMI felületeire kikerülnek a nyertes intézményeket tartalmazó részletes listák. Az EFOP 270 milliárdos keretéből most 81,2 milliárdról született döntés – jegyezte meg. Kitért arra is, hogy az Oktatási Hivatal szervezésében zajlanak a megyei tanévnyitók, amelyeken számot adnak a helyi fejlesztésekről.

Kérdésre válaszolva a miniszter azt mondta: a térségi iskolahálózat központjai ügyében még nem született döntés, számos esetben a mostani programok ilyen fejlesztések is, de nem csak erre koncentráltak. Balog Zoltán jelezte: három éven belül lezárulnak a felújítások. Veres András püspök lombikprogramot érintő szavaira azt mondta: a kormány szélesíti a lombikprogram támogatását, mivel az a meddő pároknak lehetőséget nyújthat a gyermekvállalásra. Kell ugyanakkor gondolni a be nem ültetett embriók sorsára is. Célunk egy olyan szabályozás kialakítása, amely a lehető legtöbb párnak adja meg a gyermekvállalás lehetőségét, egyúttal a leginkább tartja szem előtt az élet védelmének alkotmányos elvét – közölte.

Az eseményen készült videó vágatlan változata letölthető a [Sajtószobában](#).

Forrás: www.kormany.hu/hu (MTI)

300 millió forint közművelődési érdekeltségnövelő támogatás települési önkormányzatok részére

Pályázati úton összesen háromszázmillió forinttal támogatja az Emberi Erőforrások Minisztériuma azokat a települési önkormányzatokat, amelyek közművelődési intézményt, közösségi színteret saját fenntartásban vagy közművelődési megállapodás keretében működtetnek.

A pályázat célja közművelődési intézmény vagy közösségi színtér karbantartása vagy felújítása, műszaki-technikai eszközállományának, berendezési tárgyainak gyarapítása. A vissza nem térítendő költségvetési támogatás megállapítása a települési önkormányzatok által vállalt önrész arányában történt.

A támogatás minimális mértéke 100.000 Ft. A rendelet kedvezményezi a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések, és a települési önkormányzatok által 2016. január 1-jét követően alapított új közművelődési intézmény vagy közösségi színtér támogatását.

A keretösszegre összesen 726 pályázat érkezett be, közülük 542 nyert támogatást. A nem nyert pályázatok közül 160 pályázatnál a vállalt önrész szerinti támogatás számított összege nem éri el a 100 000 forintot, ezért el kellett utasítani. 24 pályázat pedig az érdekeltségnövelő

támogatáson kívül más hazai vagy európai uniós forrás keretében a pályázat tárgyával megegyező célra és ingatlanra 5 éven belül támogatásban részesült – vagy egyéb pályázati kritériumnak nem felelt meg-, ezért a pályázati kiírás értelmében ebből a forrásból nem részesülhet.

A részletes döntési lista elérhető az alábbi módon: www.kormany.hu → Dokumentumok → 2017. → Emberi Erőforrások Minisztériuma → Gazdálkodási adatok → Támogatások → 2017. évi közművelődési érdekeltiségnövelő támogatás.

Forrás: www.kormany.hu

200 millió forint szemléletformálásra a környezettudatosabb lakossági hulladékgyűjtésért

A hulladékgazdálkodással kapcsolatos lakossági szemléletformálásra, a környezettudatos gondolkodás erősítésére 200 millió forint összegben írnak ki pályázatot civil szervezetek, önkormányzatok és egyházak részére. A legkisebb igényelhető összeg 500 ezer, a legnagyobb 3 millió forint. Magyarországon évente mintegy 3,7 millió tonna lakossági kommunális hulladék keletkezik, melynek a harmadát feldolgozzák, komposztálják, illetve további 500 ezer tonna energetikai hasznosításra kerül. A másodnyersanyagok arányának növeléséhez szükséges a környezettudatosabb szemlélet. A lakossági kommunális hulladék hasznosítási arányának növelése érdekében jogszabályok is módosításra kerültek.

Fontos, hogy mindenekelőtt a hulladék keletkezését akadályozzák meg, érdemes elgondolkodni például egy-egy kidobásra szánt termék ismételt használatának lehetőségén. A rangsorban ezt követi a hulladék anyagában történő hasznosítása, majd az energetikai hasznosítás és csak az ezután is fennmaradó hulladék kerül a lerakókba. Ez utóbbi fázis elkerülése a cél, például a körforgásos gazdaság eszközeinek alkalmazásával.

A pályázati nyertesek előre egy összegben kapják meg a támogatást és utólag kell elszámolniuk vele. Így az óvodásoktól a nyugdíjasokig minden korcsoportban és társadalmi rétegben lehet olyan a hulladékcsökkentésére érzékenyítő rendezvényeket szervezni, amelyek felhívják az érintettek figyelmét a fokozott környezettudatosság társadalmi hasznára. A pályázat augusztus 8-án jelent meg a szelektalok.hu és a kormany.hu (Dokumentumok → 2017. → Földművelésügyi Minisztérium → Tevékenységre vonatkozó adatok → Pályázatok.) honlapokon és augusztus 28-tól szeptember 28-ig lehet a pályázatokat benyújtani. Forráskimerülés esetén az FM felfüggesztheti a pályázatok beadását. A támogatott elképzeléseket 2018. március 31. napjáig kell megvalósítani.

Forrás: www.kormany.hu

Megjelent a Községi Díj a Hagyományos Termékekért (KDHT) 2017. évi kiírása

A földművelésügyi miniszter az Eredetvédelmi Program keretén belül 2017-ben is kiírja „Közösségi Díj a Hagyományos Termékekért” (KDHT) Pályázatot. A „Közösségi Díj a Hagyományos Termékekért” (KDHT) 2017 pályázat célja a hagyományos és tájjellegű termékek eredetvédelme érdekében kimagasló tevékenységet folytató közösségek elismerése és példaképpé állítása.

A pályázat kiírása elősegíti az Eredetvédelmi Program megvalósítását. Az önkormányzatok, önkormányzati társulások, civil szervezetek részére kitűzött díjpályázattal ösztönözni kívánjuk azon kormányzati célkitűzés megvalósítását, hogy az agrárgazdaság területén a termelők egyre több terméket jelentsenek be uniós eredetmegjelölés, illetve földrajzi jelzés oltalom iránt.

A mezőgazdaság tradicionálisan jelentős, gazdasági súlyát messze meghaladó szerepet tölt be hazánkban, ezért fontos, hogy Magyarország kiemelten kezelje a hagyományos és tájjellegű mezőgazdasági termékek és élelmiszerek termelését, forgalmazását és annak megismertetését mind a hazai, mind az európai uniós piacon. E cél megvalósítása érdekében a díjnyertes pályázó jogosulttá válik arra, hogy kiállításokon, szakmai rendezvényeken és különböző marketinganyagokon bemutassa a díját, hozzájárulva ezzel a hagyományos és tájjellegű termékek népszerűsítéséhez.

A díj odaítélése pályázati rendszerben történik. A díjat évente egy alkalommal a Terra Madre, a Hagyományos Termék Előállító Községek Világnapja alkalmából a földművelésügyi miniszter adja át.

A pályázati felhívást és a pályázati űrlapot [itt érhetik el](#).

A kitöltött pályázati űrlapot nyomtatott formában (2 példányban) és elektronikusan kell benyújtani a kozossegidij@fm.gov.hu elektronikus levélcímre.

A pályázatok beadásának határideje (postabélyegző kelte): 2017. október 27.

A pályázati anyagokat postán, ajánlott küldeményként az alábbi címre kell eljuttatni:

Földművelésügyi Minisztérium, Eredetvédelmi Főosztály, 1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11.

A borítékra kérjük ráírni: Községi Díj a Hagyományos Termékekért (KDHT) pályázat (2017).

Forrás: www.kormany.hu/hu (FM Sajtóiroda)

Egészségügyi fejlesztésre pályázhatnak a Pest megyei önkormányzatok

A Pest megyei települési önkormányzatok támogatási kérelmeket nyújthatnak be az egészségügyi alapellátást nyújtó intézmények fejlesztésére.

Az 5 milliárd forint keretösszegre vonatkozó pályázati felhívás a kormány Pest megyei célzott fejlesztését szolgáló 80 milliárd forintos támogatási programjának harmadik pályázata. Az egészségügyi alapellátást nyújtó intézmények fejlesztését támogató pályázat célja, hogy elősegítse az önkormányzati tulajdonú egészségügyi alapellátó-rendszer infrastrukturális fejlesztését, az intézmények szolgáltatásainak és infrastrukturális feltételeinek korszerűsítését, a hozzáférés egyenlőtlenségeinek mérséklését.

A pályázaton az alapellátáshoz tartozó háziorvosi szolgálat, a fogorvosi szolgálat, ügyeleti ellátás, a védőnői szolgálatnak helyt adó épületek, épületrészek fejlesztésére, új épület építésére, továbbá a működő iskolaorvosi rendelők infrastruktúra-fejlesztésére is lehetőség van. A rendelkezésre álló 4,8 milliárd forint támogatási keretből egyenként 10-200 millió forint támogatásra adhatnak be jelentkezést a Pest megyei települések. Az államtitkár emlékeztetett: a kormány 2016-ban döntött arról, hogy 2021-ig összesen 80 milliárd forint célzott pénzügyi támogatást nyújt Pest megyei vállalkozások és önkormányzatok fejlesztéseire. A hazai forrásból finanszírozott támogatási programmal a kormány azt kívánja ellensúlyozni, hogy a közép-magyarországi régió részeként Pest megye a hozzá hasonló fejlettségű megyékhez képest kevesebb európai uniós fejlesztési forráshoz juthat hozzá a 2014-2020 közötti időszakban.

A kormány korábban már döntött a közép-magyarországi régió kettéválasztásáról, így 2020 után Pest megye már valós fejlettségének megfelelő mértékben, a konvergencia régiókkal azonos feltételek mellett férhet hozzá az uniós forrásokhoz. A 2016-2021 között e célra a hazai költségvetésből rendelkezésre álló 80 milliárd forint támogatást a Nemzetgazdasági Minisztérium pályázati rendszerben, a Pest Megye Önkormányzatával együttműködve használja fel, oly módon, hogy a támogatás hatékonyan és átlátható módon biztosítja a Pest megyei értékteremtő fejlesztések eredményes megvalósítását, hozzájárulva ezzel a helyi gazdaság fejlesztéséhez és a Pest megyei polgárok jólétének növeléséhez.

Pest megye célzott pénzügyi támogatása keretében további pályázati kiírások megjelenése is várható a közeljövőben. A települések felszíni csapadékvíz-elvezetés létesítményeinek fejlesztését, a települési vízgazdálkodás korszerűsítését támogató következő felhívás 2017. szeptember 18-án 8 órakor nyílik, továbbá 2017. őszén óvodai fejlesztések témakörben is lehet majd pályázni. Az aktuális pályázati lehetőségekről www.allamkincstar.gov.hu honlap nyújt, folyamatosan frissített tájékoztatást.

A támogatási kérelmeket www.allamkincstar.gov.hu oldalon lehet benyújtani.

Forrás: www.kormany.hu

Pályázati hírek

Több mint ötmilliárd forint jut önkormányzati fejlesztésekre

A Belügyminisztérium összesen 5,4 milliárd forint támogatást ítelt oda 319 önkormányzatnak, amelyek a feladatellátást szolgáló fejlesztések érdekében pályáztak a tárcánál – közölte Pogácsás Tibor a július 21-én tartott sajtótájékoztatón.

Az önkormányzati államtitkár elmondta: önkormányzati feladatellátást támogató intézményfejlesztésre, karbantartásra, továbbá sportlétesítmények felújítására, fejlesztésére és önkormányzati utak, hidak, járdák felújítására pályázhattak a helyhatóságok.

Az MTI kérdésére az államtitkár elmondta: mintegy kétmilliárd forintnyi támogatást terveznek még az év folyamán elosztani az önkormányzatok között, erről októberig hoznak támogatói döntést.

A pályázati határidő lejártáig, május 2-áig 1886 önkormányzat rögzítette, illetve adta le pályázatát. Akik megfeleltek a pályázati feltételeknek, de forráshiány miatt nem részesültek támogatásban, azok úgynevezett tartaléklistára kerültek.

Pogácsás Tibor ismertette: az intézmények közül 3 bölcsőde és 20 óvoda, az egészségügyben 32 háziorvosi, 20 gyermekorvosi, 22 védőnői, 15 fogorvosi ellátást szolgáló épület vagy helyiség, továbbá 24 közös önkormányzati hivatal székhelyéül szolgáló épület fejlesztése, felújítása valósul meg. Emellett 15 új sportlétesítményt alakítanak ki, valamint 17 meglévőt fejlesztenek a támogatásból.

Az államtitkár kitért arra, nagyon népszerű az önkormányzatok körében az utak felújítására nyújtható támogatás, erre a célra 2,5 milliárd forintot fordítanak.

A támogatott önkormányzatok közül a lakosok száma 198 településen 2000 alatt, 95 helyen pedig 2001 és 10 ezer között van.

A tárca által az MTI rendelkezésére bocsátott adatok szerint 2010 óta jelentősen nőtt az önkormányzati fejlesztések támogatására fordított keretösszeg. Míg 2010-ben összesen 4,3 milliárd forintot költöttek bölcsődei, óvodai és iskolai infrastrukturális fejlesztésre, valamint közösségi buszok beszerzésére, addig múlt évben már csaknem 7 milliárd forintot ítéltek oda az intézményfejlesztések mellett belterületi utak, járdák és hidak felújítására.

Forrás: www.kormany.hu/hu (MTI; kormany.hu)

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi fejlesztésekre 95 milliárd forint jut

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi fejlesztésekre európai uniós forrásokból 95 milliárdot fordítanak a következő években – jelentette be a szociális ügyekért és társadalmi felzárkózásért felelős államtitkár Székesfehérváron, ahol megnyitotta az Országos és Kárpát-medencei Gyermekvédelmi Konferenciát. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság szervezésében zajló kétnapos fórumon Czibere Károly hangsúlyozta, a szociális területre jutó mintegy 400 milliárd forintból minden negyedik forintot gyermekvédelemre fordítanak.

Az államtitkár a beruházásokkal kapcsolatban azt mondta: a gyermekvédelemben felhasznált adóforintok nem kiadások és költségek, hanem befektetések, amelyek a jövőben meg fognak térülni. Czibere Károly a húszéves gyermekvédelmi törvényről azt mondta: a jogszabály folyamatos változásai azt a célt szolgálták, hogy a nehéz sorsú gyerekek "elkallódás helyett valódi esélyt kapjanak", a nevelőszülői hálózat megerősítésével pedig családban nőhessenek fel. Úgy vélte, jó példákon keresztül az egész társadalom számára meg kell mutatni, hogy a gyermekvédelem esélyt kínál. Nevekhez, arcokhoz kell kötni az egyes sorsokat, emberi történeteket, és igenis tudatosítani kell mindenkinben, hogy ez nem egyirányú utca - tette hozzá.

Az államtitkár jelezte, hogy 2018-ban mintegy harminc százalékkal - 600-ról 800-ra - bővítik a gyermekvédelmi szolgálatok speciális szükségletű gyermekek számára biztosított férőhelyeinek számát, ezenkívül jövőre hetven-nyolcvan, speciális szükségletű gyermekekkel foglalkozó csoporthoz további egy munkatárs felvételét finanszírozzák. Czibere Károly közölte, hogy tíz százalékkal növelik jövőre a gyerekek elhelyezéséről döntő szakértői bizottságok létszámát, emellett húsz százalékkal a gyámhivatali ügyintézők számát és harminc százalékkal a gyermekjogi képviselők számát. Emlékeztetett arra, hogy 5,8 milliárd forintból 2020 elejére biztosítják a régi, nagy lakásotthonok bezárását és a gyerekek korszerű lakásotthonokban történő elhelyezését.

Az államtitkár fontosnak nevezte, hogy az ágazatban dolgozók munkáját a szavak mellett a bérek folyamatos emelésével is megköszönjék. Idén az ágazat átlagbére – tavaly márciusához képest – 16-17 százalékkal nőtt, míg 2018-ra 60 százalékos lesz az emelkedés 2013-hoz képest.

A konferencián felolvasták Herczegh Anita, a köztársasági elnök felesége levelét, amelyben hangsúlyozta, hogy a gyermekvédelem legfontosabb feladata a szoros családi kapcsolatoktól megfosztott gyerekek esetében a társadalomba vetett bizalmuk újraépítése és a gyerekek önbizalmának visszaadása.

A gyermekvédelmi törvénnyel kapcsolatban kiemelte: a sok módosítás révén megerősödött a jelzőrendszer, gyors, emberséges és szakszerű intézkedések váltak lehetségessé, ám a szomorú esetek további pontosításokat igényelnek.

Cser-Palkovics András polgármester köszöntőjében reményét fejezte ki, hogy a húsz év alatt felhalmozódott rengeteg tapasztalat a jövőben még inkább javítja a gyermekvédelmi munka színvonalát.

Úgy vélte, bármilyen is legyen a jogi szabályozás, a gyermekvédelem területén igazán csak összefogással lehet eredményt elérni.

Forrás: www.kormyna.hu/hu (MTI)

Újabb 3,2 milliárd forint a Vidékfejlesztési Programban

A Vidékfejlesztési Program újabb 3,2 milliárd forintnyi forrásának odaítéléséről döntött a Miniszterelnökség. Ez alkalommal kistelepülések egyedi szennyvízkezelése valósulhat meg uniós forrásból.

Az „Egyedi szennyvízkezelés” című pályázati felhívásra 2016. április 22. óta folyamatosan nyújthatják be kérelmeiket a vidéki térségben működő települési önkormányzatok, önkormányzati társulások. A mintegy 12 milliárd forint keretösszegű pályázatra ez idáig összesen 62 darab kérelem érkezett be. Ezek közül a Miniszterelnökség első körben 27 darab kérelmet részesített pozitív támogatási döntésben, mintegy 3,2 milliárd forint összegben.

A nyertes pályázók kérelmei az ügyfélkapujukon hamarosan a „jóváhagyott” státuszba kerülnek, és a támogatói okiratokat elektronikus úton folyamatosan fogják megkapni.

Fontos információ, hogy az előlegigénylések megkönnyítése érdekében a Miniszterelnökség elérte, hogy közjogi szervezetek, pl. önkormányzatok ingyen, bankgarancia nélkül juthatnak hozzá a beruházások előlegeihez.

A Miniszterelnökség felhívja a figyelmet, hogy a kiírás esetében a támogatási döntések még nem fejeződtek be, a felhívás további szakaszai kapcsán még zajlik az értékelési munka. Ezek eredményéről a későbbiekben kapnak értesítést a további nyertesek.

Forrás: www.kormany.hu

A kormány 250 millió forinttal támogatja az önkormányzati adatszolgáltatás javítását

Napjainkban a pontos és megfelelő színvonalú államháztartási adatszolgáltatás kiemelt fontossággal bír. A kormány célja, hogy még hatékonyabbá válhasson a közpénzügyi tervezés és ellenőrzés rendszere. Ennek elősegítése érdekében a nemzetgazdasági miniszter döntése alapján 250 millió forint vissza nem térítendő támogatásban részesül 118 települési önkormányzat.

A nemzetgazdasági miniszter – a belügyminiszterrel egyetértésben – január 31-én az elmúlt évekhez hasonlóan ismét pályázatot hirdetett az önkormányzati adatszolgáltatások minőségének javítását célozva. A két komponensből álló felhívást idén is hatalmas érdeklődés övezte, ami jelzi a kezdeményezés fontosságát.

Az „Önkormányzati pénzügyi-gazdálkodási feladatok kiegészítő támogatására” 200 millió forintot különített el a költségvetés, mely egyfajta mentori rendszerben, a jó gyakorlatok megosztására épül az egyes települések között. Az idei pályázaton 19 önkormányzat nyert vissza nem térítendő támogatást, ezek 32 másik önkormányzat és 56 intézmény adatszolgáltatásának határidőben és megfelelő minőségben történő teljesítésében fognak közreműködni. A támogatás felhasználásának határideje 2018. december 31. A „Jó adatszolgáltató önkormányzatok támogatására” 50 millió forintos keretösszeg állt rendelkezésre. Ennek alapvető célja, hogy a jelenleg is példaértékű adatszolgáltatást nyújtó önkormányzatokat jutalmazza. Egy szakmai teszt eredménye alapján a pályázati felhívásra jelentkezett 291 önkormányzat közül 99 részesülhet vissza nem térítendő támogatásban, amely 2017. december 31-ig használható fel.

A kedvezményezett önkormányzatok listája elérhető az www.kormany.hu oldal → Dokumentumok → 2017. → Nemzetgazdasági Minisztérium → Pályázatok → Önkormányzatok pénzügyi-gazdálkodási feladatainak támogatása, Jó adatszolgáltató önkormányzatok támogatása címre kattintva.

Forrás: www.kormany.hu

Több mint 63 ezer hűtő- és mosógép cseréjére pályáztak az Otthon Melege Programban

Az utolsóként megnyitott közép-magyarországi régióból a délelőtti folyamán közel 15 ezer kérelem érkezett be. A régiós pályázatokat augusztus 28-án, 12 óráig várták, ezt követően a pályázatbenyújtás lehetőségét határozatlan időre felfüggesztették.

Az Otthon Melege Program keretében a háztartási nagygépek (hűtő vagy fagyasztó készülékek, mosógépek, mosó-szárítógépek) energiamegtakarítást eredményező cseréjére az ország minden részéből összesen több mint 63 ezren pályáztak.

A családbarát pályázati konstrukciók célja, hogy gyors, megfelelő intenzitású támogatáshoz juttassák a lakosságot az ország egész területén. A fejlesztéseknek köszönhetően nemcsak a lakossági energia-felhasználás hatékonysága javulhat, hanem mérséklődik a hazai szén-dioxid-kibocsátás is. A 2014 szeptemberében indult Otthon Melege Program már több mint 130 ezer háztartás energiahatékonyságát javította.

Forrás: www.kormany.hu/hu (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium; Kommunikációs Főosztály)

**Az Önkormányzati
Hírlevél kiadásáért
felel:**

• **Dr. Bekényi József**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Főosztály

Szerkesztésért felel:

• **Dr. Barabás Zoltán**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Főosztály

Szerkeszti:

• **az Önkormányzati Hírlevél
szerkesztőbizottsága**

Szerkesztőbizottság címe:

Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály
1903. Budapest, Pf. 314.

E-mailcím:

onkormanyzati_hirlevel@bm.gov.hu

Telefon:

+36 1 441 1127